Ն. 1290 — 1889 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 17—18—19 ԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ—ՍԱԼԸ — 1307 ՍԵՊՏԷՄԲԵՐ 6 — ՊԷՏԵՐՆԱՅԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻՍԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՍՅԷ ԹԻՒՃԱՌԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱԶՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 պուլէ	6 պուլէ	3 պուլէ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէկ թիւն 20 ղրուշտան

(صاحب امتياز: جيوەلكيان)

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جريدهٔ شرقيه

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, Զնոմ վէ Շինեմ սահմանները 5 գիւնէնէ սահիպէ 11ի 10ը. հա. » 3

Մէվատտը նաֆիսայա տարը պէնալէր մէհմանէն գազանչ ալունմագ վէ ատրճ ալունմայան էվրագ խատէ ալունմէյաճագ տարը։

Իտարէխանէսի, Սթամպուլտա Գազը Ալի ճատտէսինտէ նումէրո 20 Ֆէվզիէկեան մախթաասընտա տարը։ Գեազթէթի մէվատտ հապգրնտա կազէթանըն սահիպ վէ մէտուրը ԳԻՆԳԻԼԸ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍԻՆԵ միրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒԲ ՀԱՎԱՏԻՍ

Իզմիրտէն եազըլտըղընա կէօրէ, Կիրիտ ճէզիրէսի իչիւն վիլայէթը մէզքիւրէտէն 150 բէս եւիւք հավանաթը միապտասա օլընըպ, ճէզիրէի մէզքիւրէյէ սէվգ օլընմագ իւզրէ պուլընմըշ տըր։

—

Մանչեսթրիւն պէյանընա կէօրէ, ահվալը սըհհիյէսի չու կիւնլէրտէ մուխթէլիֆ ռիվայէթլէր զուհուրինէ սէպպէպ օլմուշ օլան բրէնս Պիզմարգ՝ թէմամը.յա քէսպը սըհհէթ իթմիշ, վէ թապիպը խուսուսիսի Տօգթ. Շրվէնինկէ տախի իթալիայա կիթմիշ տիր։

—

Լոնտրատան եազըլտըղընա կէօրէ, Իրան պանգասընըն 1 միլիոն լիրալըգ հիսսէ թահվիլաթընին գայտէթթէրի՝ կէչէն սալը կիւնիւ աշըլըպ էօյլէնէն սօնրա գաբանմըշ, վէ թահվիլաթը մէզքիւրէնին պիր գաչ միպլին միւշթէրի զուհուր իթմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

—Եուն վէ բաստուգտան գումայլար իսայի իչիւն Իզմիրտէ պիր ֆապրիգա թէէսիս էյլէմէք իւզրէ Մէհմէտ Ալի պէյ, իսմինտէ պիր զաթ իսթիյազ իթմասը խուսուսընա իրատէի Սէնիւէ սուտուր իթմիշտիր։

—Խթիյազը Իւսկիւտար միթէսարրֆը Պահրի բաշա հազրէթլէրինէ թթա պուլըրըմըզ օյան Իս՝իւտար իլէ Զամբօա արարընտա պուխար իլէ իշլեր պիր թրամվայ խաթթը ինշասը խուսուսը՝ սէրմայէ օլմամասընտան տօլայը շիմտիյէ գատար գումվէտէն ֆիրէէ կէլմէմշ իսէ տէ, շիմտի սէրմայէ թէտարիքնի Մ. Գօյաս տէօրէօհտէ իթմիշ վէ խաթթըն քէշֆիյաթը սա Մ. Սէֆէլտէրին Թահվիթ իտարէսինտէ իճրա օլընմագտա պուլունմըշ օլմաղա, արթըգ տագընտա ինշասը թէշկպիւս օլընճագ իմիշ։

—Տիւն կէճէ սաաթ 2 բատտէլէրինտէ Գալաթատա Զէշմէ մէյտանընտա պիր տօղրամաճը տիւքքեանընտան եանկըն զուհուր իսարէք, մէզքիւր տիւքքեան իլէ իբի խանէ միւհթէրէգ օլմուշ տըր։

—Շէհրիմիզ Իրան սէֆիրի Մօհսին Խան հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ Վիէննա թարիգիլէ Սթօզ օլմանան Տէրսաատէթ կէլմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆիրի գօնի տը Մօնթէպլօ՝ տիւն ագշամ մէէզուսնէն Բարիզ կիթմիշ տիր։

(Տիկէր պաղը հավատիսաթ իչիւն սօնոահիթէյէ միւրաճաաթ օլունա.)

ԹԷԼԵԿՐԱՖ

Պէլկրատ 29 սեպտ.

Տիւնքի կիւն իճրա օլընան Սգուբ չինա (մէպուսան) ինթիխապթընին գըսմը աղէմի՝ բատիգալ ֆրգասընա միւսաիտ տիր։

Գրալիցա Նեթալի պու կիւն Պելկրատա մուվասլէթի իտէճէք տիր։

(Ադանա Օրէոռիալ)

Բարիզ 28 սեպտ.

1870տէ Ֆրանսա իլէ Բրուսիա պէյնինտէքի մուհարէպէ էսնասընտա Շրմալ օրտուսը պաչ գօմանտանլըղընտա պուլընմըշ օլան վէ Մէճլիսը այան ազասընտան վէ Լէժիոն տ'Օնէօր նիշանընընը պաչ գանչէլէրի պուլընան ժէնէրալ Ֆէտէրպ՝ պու սապահ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Բարիզ 29 սեպտ.

Ժէնէրալ Պուլանժէ՝ մէպուսլըղա նամզէտ պուլընտըղը Մօնմարթրտա տարէսի ինթիխապճըլարընա խիթապէն պիր պէյաննամէ նէշը իթմիշ, վէ պու պէյաննամէտէ բազիպլի պուլընան Մ. Ժօֆրէնին իրանը ինթիխապը ալէյհինտէ բրօթէսթօ իթմիշ տիր։

Պրինճի գուրա քէշիտէսինտէ մաղլուպ օլմուշ օլան Մ. Կոպլէ իլէ Մ. Ֆէլրի՝ տիկէր պիր տարէի ինթիխապիէտէ մէպուսնամզէտլիկի իչիւն վազըլօլան թէէլիֆի գապուլ իթմիշլէր տիր։ Պու մատտէյէ պիր չօգ ժանալար վէրիլմէքտէ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԻՐԱՆ ՇԱՀԸՆԸՆ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆԷ ԶԻՑԱՐԷԹԻ

Իրան Շահը Նասրէտտին Շահ հազրէթլէրինին Էվրօբա սէյահաթընտան ավտէթի Էնզասընտա Ս. Էջմիածնի զիյարէթ իթտիկի պունտան ագտէմ կազէթամզտա իլան օլունուպ, պու քէրրէ Ս. Էջմիածինտէն օլ պաստէ թաֆսիլաթը հավի թարաֆըմըզա պիր մէքթուպ իրսալ իտիլմիշ օլմաղա, պէր վէճհը աթի նէշր օլընըր։

Ս. Էջմիածին 31 օգոստոս.—Իրան Շահը շահամէթլու Նասրէտտին Շահ հազրէթլէրինի իսթիգպալ իչիւն Երեւանա կիթմիշ օլան Սիհօդ ագա սընտան Գեր. Ներսէս վէ Մամբրէ Եպիսկոպոսլար տիւն ագշամ Էջմիածինէ ավտէթլէ, պու կիւնէ էօյլէյին Շահը միշարէյէյհին Ս. Էջմիածինէ միվասէյէթ իտէճէկինի Վեհ. Տ. Մակար Սրբազան Կաթողիկոս հազրէթլէրինէ պէյան իթմիշէր տիր։

Պու սապահ սաաթ 6 բատտէլէրինտէ միշարէյէյհ միսաֆիրը խասսըն գապալի իչիւն հազրըլըգ կէօրիւմէկէ պաչլանըպ, գանտիլ տօնանմասը իչիւն Վեհարանըն պաղչէ աղաճլարընտան աչաղ բէնգեարէնկ վէ միւթթէյիֆ իւչէքլի ֆէնէրլէր վէ գանտիրլէր սարլըրը, վէ ագաճ տալլարը՝ գըսմըզ-մավի, վէ պէյազ գըսմըզը պալրագլարա տօնասրըմըշ տըր։ Հավա տախի զայէթ կիւգէլ վէ պէրրագ օլուպ, թէզեհինթը վագրայա պիր գաթ տահա բէվնագ վէրմէքտէ, վէ կիւնէյին իլը զիյարը՝ էնվաի բէնկեարէնկ չիշէքլէրին իլզերինէ չուլէ էնտաղ օլուպ, հայրէթպախը ուլուն պիր մենզարէի լամիֆէ թէչրիլ էյլէմէքտէ իտի։

Սաաթ 10ստա Սրբազան Կաթողիկոս հազրէթլէրի՝ Ս. Տաճարա էնպրէմը գապալիրէթ հագգընտա թէրիֆպալը լազգըյի պկագամ Էմու թէնեպիհ իթմիշ, վէ վանքին գաբուսընտան թա իչէրքի տուվարա վէ Վեհարան գաբուլարընա գատար եէրէ սըրամ իչէմէլի գըսմըզը մահութ սէրտիրմիշ տիր։ Բէհապին՝ Ս. Էջմիածին ճէմարանընին չակիրտանը.յա պէլապէր էլպսէի բուհանիէ լապիս օլտըզը հայտէ տիւրքի տուվար գաբուսը էօնիւնտէ սաֆպէսթէ օլաբագ ինթիզար իթմէքտէ պուլընմըշլար տըր։

Սաաթ 11½ստա Շահ հազրէթլէրի՝ 20 քիլոմէն իպարէթ մայէթիլէ պէրապէր միվասէյէմ իտուպ, մայէթը մէզքիւրէ միյանընտա Իրան տէվլէթինին վէզիրը ազէմի վէ Բէթրսպուրգ Իրան սէֆիրի Մահմուտ Խան վէ թապիպը Շահի Ֆրանսալը Տօգթ. Թէօրզան վէ Բուս ժէնէրալլարընան Բօրօվ վէ Բէկլէմիշօֆ, վէ Երեւան վալիսի Շաղգօֆ վէ տահա սակր պաղը մէմուրին մէվճուտ պուլունմըշլար տըր։ Շահը Իրան արապատան աչաղը էնտիքտէ, էհալի՝ «Եաչասըն» նիտալաբըլա խթիգպալ վէ գապալ իթմիշ, վէ Շահ հազրէթլէրի՝ բուհանի մէմնուտտարանը սէլամլատըգտան սօնրա Կաթողիկոս Սրբազանա մախսուս օլան վէ 4 նէֆէր չակիրտան թարանֆընտան թուլթուլմըշ օլան սայէպան (ամպհովանի) ալթընա կիրմիշ տիր։ Մէզքիւր սայէպանըն թէրէսինտէքի խաչ գալտըրըլմըշ, վէ եէրինէ ալթուն սըրմա իշլէտիլի գըսմըզը իբէքտէն մամուլ պիր էօրթիւ էօրթիւլմիշ իտի։ Գըսմըզը էլպսէլէր կիրմիշ օլան Շահ Իրը (Էջմիածին եասագճըլարը)՝ ասատլար էլլէրինտէ թա էօնտէ պուլընմագտա օլուպ, պունլարտան սօնրա Գէորգեան ճէմարան չակիրտանը սաֆպէսթէ օլմուշլար վէ պունլարտան ձանաւոր չօճուգլար չապիկլէր կիրմիշլէր իտի։ Պատէհու վարդապետլրի եպիսկոպոսլար՝ Շահըն էօնիւնտէն եիւրիւսէքտէ պուլընմըշլար տըր։ Ալայ զայէթ մունթազամ՝ վէ մուխանֆան օլուպ, չօճուգլար՝ Իրան Շահըն Ս. Էջմիածինի զիյարէթ իթմէսի միւնասէպէթիլէ ճէմարան մուալիմի Պ. Պալեանցը թանգիմ էյլէտիկի պիր նազմէ յի թէրէնիւմ իթմէքտէ օլմաղա, ասը պէյազ ալթաս իւզերինտէ սիյահ եազըլարլա եազըլը օլարագ թէչէքքիւրնամէ մագամընտա վէզիրը ադէմ թէպիմ օլընան նազմէի մէզքիւրէնին սուրէթի պէր վէճհը ամի անէն թէպիղ օլընը։

Ի Մեծափառ աւուր

Երկրորդ շնորհաւոր գարտեան Արեգակնափայլ Նասր-Էդդին Շահի Պարսից այցելութիւն Մայր Աթոռոյ Սրբոյ Էջմիածնի։

Շ ե ր

Որ հաճեցար բարձր ըստ կամաց քոց այցելել այս վայրաց,
Պատուել զայս յարկ ի քո շնորհ, Արքիարքա՛յլ հիւրդ հզօր։

Հաճեաց ընդ այս առհաւատչեայ Շուք՝ առ փառօքդ դուղնաքեայ,
Հաճեաց ընդ այս մեր սուղ պաշտօն, Զոր Քեզ հանեալք մեք ի ձօն։

Հնչեսցէ՛ միշտ այս տուն Ուխտի Շահն Շահիդ զեկ բարի։
Ցիչեսցեն միշտ և հրճուեսցին Զմեծ անունդ Նասր-Էդդին։

Միաբերան Բարձրելոյն Ահա պարգևք յօրհնութիւն։
Հրեշտակ բարի ուահնորդդ Շահն Շահիդ առաջնորդ։

Անփոյթ և զերծ ի չարէ Զքեզ ի դահդ հասուսցէ։
Քեւ խնդասցէ Պարսկաստան Քեւ հպատակ ազդ. Հայկեան։

Վեհ. Տ. Մակար Սրբազան Կաթողիկոս հազրէթլէրի՝ վանքն գաբուսը էօնիւնտէ չան գուլէսինտէ Շահ հազրէթլէրինի իսթիգպալ վէ գապալ իտէրէք, «Շիւքիւրլէր օլսուն ճէնապը հագգա քի պէրրէն վէ պահրէն իճրան սէյհանամ սօնրա Զամբը Եէհամէթմէապլէրինիզի սաիմէն պուրայա իրալ իթտի։ Վանտընըզ մուճիպնճէ իքի տէֆա պու մահալը մուգատտէսի զիյարէթէ թէնէզզիլ պուլուրարդընդան տօլայը Զամբը Եէհամէթմէապլէրինիզէ պէյանը թէչէքքիւր իտէրիմ։ Պիզի ունէթմէզ օլմասրդընդը կիպի, պէնիմ սէվկիլիւ էճօմասրընը պիր գըսմը օլան էրմէնի թէպասընդը տախի ունութմայըպ հագգլարընտա էլթաֆ ու ինայաթընդը պիտիրիզ պուլուրաճաղընդը մէմուլ իտէրիմ, ինչպէսզի Թէպլա սայիմէն բա յիթ ախթընդա ավտէթ վէ միվասէյէթ իտէր, վէ թախթը ալինիգտէ մուէպպէտէն բայտար օլուրընդը» տէմիշ սիր։ Պունըն իւզերինէ Շահ՝ Կաթողիկոս հազրէթլէրինին էլինի թուութարագ, պէյանը թէչէքքիւրը աղիմ իթտիքտէն սօնրա, էօյլէճէ էյ էլէ վէրէրէք իբի սի պիրտէն Ս. Տաճարա տուրուլ իթտիքլէրինի միւթեագրպ, Նասրէտտին Շահ հազրէթլէրի՝ Իվան Սեղան բիշկեահընտա իպատէթ իմիշ, վէ Իրան արմասը վէ ալամը մախսուսսիպլէ միզէյէն խալը իւզերինէ մէվզու քէնտիսէ մախսուս քիրսի էօնիւնտէ թէվագուֆ էյլէմիշ տիր։

Օ սրբատա քիրիսէտ, Բուսիա Զարը Իւչիւնճի Ալէքսանդրը իսմինէ միւասրբ եէվմը մախսուսը միանասէպէթիլէ իճրան այնէ պայլա նրպ, պունըն խիթամընտա Կաթողիկոս վէ Շահ՝ եինէ էլ էլէ վէրմիշ օլտրգլարը հայտէ Մասանց Պահարանա տուխուլ վէ խուրուճէլ տօղրուճա Վեհարանա չըգմըշլար տըր։ Օրատա Տ. Մակար Սրբազան՝ միսաֆիրի խասսընը չիշէքլի օտայա կէօթիրիպ, օրատա քէնտիսէ մախսուս քիրսիսէ գուստ իթմէսինի Շահը միւշարէյէյհէ թէքլիֆ իթմիշ օլմաղա, Նասրէտտին Շահ պու թէքլիֆի գապալ իթմիշ, վէ օտատա պուլընանլարըն տիլարը չըգմալարընը ի չարէթլէ էյլ իթմիշ տիր։ Պիր ազ խսիրաֆաթատան սօնրդա թաաամ չանը վուրուլուպ, Շահ իչիւն այրընա պիր սուֆրա թէրթիպ օլընմըշ, վէ պու սուֆրայա միշարէյէյհին զանընա մախսուս խրտմէթքեար իլէ Շահիրլէր խրտմէթ իթմիշ տիր։ Կաթողիկոս Սրբազան իսէ 8 զէվաթ իլէ թաաամա օթուրուպ, Իրան վէզիրը ազէմի, ժէնէրալ Բօրօֆ, Երեւան վալիսի Շալիգօֆ տախի զէվաթը մուամալէյհիմ միանընտա մէվճուտ պուլընմըշլար տըր։ Պէօլիք սալոնտա տա 40 քիշիլիք պիր սուֆրա, վէ քիչիւք մէմուրին իլէ խրտմէթքարանի իչիւն տիկէր իբի եէրտէ սուֆրալար գուրուլմըշ իտի։

Էնամի թաամտա Վեհափառ Սրբազան Կաթողիկոս՝ Բուսիա Զարը Ալէքսանտր իչիւն իտարէի ագտամ իտէրէք, խսմի եօրթուսը օլմագ սիւնասէպէթիլէ տուվալար օղուսմը, վէ պունը միսմէագրպէն միսաֆիրը խասսը Շահը Իրան իչիւն տախի իտարէի ագտամ էյլէմիշ տիր։ Պուիբի իտարէի ագտամ՝ հուզուր թարաֆընան հիւսնի թէլագրի օլընմըշ, վէ պատէհու ժէնէրալ Բօրօֆ՝ Վեհ. Տ. Մակար Սրբազան Կաթողիկոս հազրէթլէրի իչիւն իտարէի ագտամ էյլէմիշ տիր։

Սաաթ 3ում թաամ հէնուզ խիթամ պուլմուշ օլուպ, ժէնէրալ Բօրօֆ՝ ազիսէթ վագթը կէլմիշ օլտրգընը Սրբազան Կաթողիկոսա պէյան իթմիշ օլմաղա, Նասրէտտին Շահ՝ Ս. Էջմիածին վանքընը էսկիլիկի վէ Իւչ Քիլիսէ թէսմիյէ օլընմասը հագգընտա պաղը մալիսամթ սիվալ իթտիքտէն սօնրա, Կաթողիկոս Սրբազանա պէյանը թէչէքքիւր իթմիշ, վէ իբիսի պերլիքտէ Վեհարանտան աչաղա էնիպ, Տ. Մակար Սրբազան՝ Շահը Իրանը Վեհարան գաբուսընա գատար կէօթիւրիպ բէսմը թէչեիսի իչիւ էյլեմիշ, վէ օրատա Նասրէտտին Շահ հազրէթլէրի՝ սոն տէֆա օլարագ պէյանը թէչէքքիւր իթտիքտէն սօնրա մայէթիլէ պէրապէր Երեւանա միւթէվեճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Իլան օլունտրը իւզրէ, Ս. Խաչ եօրթուսը միւնասէպէթիլէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ բազար կիւնիւ Իսկիւտարա Ս. Խաչ քիլիսէսինտէ քիւլիսէթլի ճէօմասի հազը օլտրգը հայտէ մութանթան պիր սուրէթէ Գուստասը Եէրիճ թագտիս իթմիշ վէ պիր մուէսսէր քարզ սէօյլէմիշ, վէ ագշամ տախի Եկնէ քիլիսէի մէզքիւրում Խաչվէրաց ալինի իճրա էյլէմիշ տիր։

Բաթրիգը միշարէյէյհ հազրէթլէրի՝ ճուամա էրթէսի իլէ բազար կէճէլէրի Թօրհանէլի օղուլնտա Պաղ չէպան օղլու Աւետիս էֆէնտիտէ միսաֆիր օլտրգը կիպի, բազար կիւնտիսին տախի Սէյամնրդտա Գօլօյեան Մարտիրոս էֆէնտինին խանէսինտէ թաամ տավէթ օլընմըշտիր։

—

Ս. Խաչ եօրթուսընա միւասրգի բազար կիւնիւ Խրիմեան Ամեն. Տ. Մկրտիչ Սրբազան տախի Գնալը Ա. տատա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսինտէ Գուստասը Եէրիճ թագտիս իթմիշ վէ պիր մուէսսիր քարզ սէօյլէյիպ, պունտա քիլիսէի մէզքիւրէ Տիկին Ս. Մանուկեանըն պիր չիֆթ Քչոց, Պէլէրեան Խոսրով էֆէնին պիր Սկէհ, վէ Հայաբաճումեան Եղիա էֆէնին պիր չիֆթ Բուլվառ իհտա իթտիքէրինի զիքր իլէ, հայիէթքեարանը մուամալէյհիմ սէ պէյանը թէչէքքիւր էյլէմիշ տիր։

Խրիմեան Սրբազան բազար կիւնտիգիւն Թաչճեան Սարգիս էֆէնին խանէսինտէ մէտուէն թաամ իթտի կի կիպի, ճուամա էրթէսի վէ բազար կէճէլէրի տախի Յակոբեան Պաղտասար էֆէնին խանէսինտէ միսաֆիր օլմըշ տըր։

—

Քաղ. ժողով կէչէն ճուամա կիւնիւ Գալաթա Խորհրդարանընտա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը վէ Ղազարոսեան Սահակ էֆ.ենին Ատենապետութիւնը թահթընտա հաֆթալրգ իճթիմանը ագտ իտէրէք, էքսէրիյէթ հազը պուլընմըշ տըր։

Մէճլիսը մէզքիւր՝ պաղը թաշրա վէ մէսաիլը սահրէ իլէ մէշղուլ օլարգտան մատտա, պէր վէճհը աթի պաղը գարարլար տախի իթա թթմիշ տիր։

1.—Քաղ. ժողով՝ քէնտի ագասը միյանընտան պէր վէճհը զիյր պիր գօմիսիոն թէշքիլ իթմիշ տիր։

Մօմճեան Միքայէլ էֆէնտի
Կրճիկեան Յովհաննէս »
Յովակիմեան Դաւնիկ »
Հալաճեան Մելքոն »
Ալթը ալ իչիւն ինթիխապ օլընան պու գիմիսիոն՝ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրինին Նախագահութիւնը թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, միսթաճճել մէսէլէլէրին թէսվիյէսիյլէ մէշղուլ օլաճագ տըր։

2.—Ս. Քրիկիչ խասթախանէսի հոգարարութիւնընն միւտտէթը մէմուրիյէթի խիթամ պուլմըշ օլմաղա, Քաղ. Ժողով՝ հէյէթը միհրթէրէմէի մուամալէյհանընն սէնիրը վաֆիրէտէն պէրու սէպագթ իտէն խրտմամը միֆիտսէսինի թագտիր ու թահսին իտէրէք, սէմուրիյէթինտէ իպգա իթմիշ տիր։

3.—Ուսումնական խորհուրդ՝ Սահմանադրութիւն մուճիպնճէ իքի սէնէլիք միւտտէթը մէմուրիյէթինի իքմալ իթմիշ օլտուղընտան, Քաղ. Ժողով՝ մէզքիւր խորհուրդը պէրվէճհը աթի միճէտտէտէն թէչքիլ իթմիշ տիր։

Տօգթ. Ե. Թիրեաքեան էֆէնտի
Արշակ Յակոբ »
Արապեան Աթանագինէ »
Կիւլէնկեան Յովհաննէս »
Մաստիչեան Յարութիւն »
Տատեան Տրդատ »
Փափազեան Պարգեւ »

4.—Սամաթիա Եէնի-Մահալլէ Թաղ. խորհուրդը իլէ մահալլի Ս. Յակոբ քիլիսէսի ինչաաթ գօմիսիոնը իսթիֆա իթմիշ օլուպ, Քաղ. Ժողով աղասընտան Կրճիկեան Յովհաննէս էֆ. տախի մէզքիւր հէյէթէրէ իսթիֆալարընը կէրի ալտրըմագա մէմուր օլմըշ իսի։

Ճուամա կիւնքի Քաղ. Ժողով՝ կէրէք Թաղ. խորհուրդըն վէ կէրէք ինչաաթ գօմիսիոնընն իսթիֆալարընը կէրի ալտրըմագա մէմուր օլմըշ տըր։

5.—Մէզքիւր Քաղ. Ժողով՝ Պէյօղլու Ս. Երրորդութիւն քիլիսէսի Թաղ. խորհուրդընն իսթիֆասընը գապալ իթմէմիշ տիր։

6.—Քէզալիք Գալաթա Թաղ. Յանէնախումբ՝ տէօրթ սէնէլիք միւտտէթը մէմուրիյէթի մուամէլալընա միւթեալլիգ մուհասպէպիլէ պերապէր խիթիֆասընը իրսալ իթմիշ իսէ տէ, ճուամա կիւնքի Քաղ. Ժողով՝ պունն տախի խիթիֆասընը ըետտ իթմիշ տիր։

—

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի՝ եէնի թագտս օլընան բարագար իչիւն պիր բուհանի Լսարան թէհսիսի մէսէլէսինի պունտան ագտէմ Կրօն. Ժողովըն գարարընա հէվալէ իթմիշ իտի իսէ տէ, պունտա Լսարան մահալլի վէ իւճբէթ վէ եա մասաչ մէսէլէյէրի օրթայա չըգարըլտըղընը միւշահէտէ իտինճէ, մէզքիւր բուհանի Լսարանընն Գալաթատա Կեդր. վարժարանտա թէէսիս օլընմասընը, վէ ուսմուրը տինիպէ վէ սէզհէպիյէյէ վուգուֆը օլտրգընա տարր Կրօն. Ժողով գարարըյլա եէտնտէ պիր Պատրիարքական Կոնդակ պունընան Ղազարոսեան Քրիստոստուր էֆ.ենին մէզքիւր Լսարանա մուալիմ նասպ ի տիլմէսինին թէէլիֆ իթմիշ տիր։

—

Ճուամա երթէսի կիւնքի Քաղ. Ժողով՝ կէրէք պուրատա վէ կէրէք չիպէրի պուլընան հեր չէհիրտէ չիմտիյէ գատար հազը բուսաքը մաղազալարը միյանընտա տայմա պիրինճի սընըֆլարտան պիրինի իհրազ իթմիշ օլուպ, չիմտի տէ պիր մէվզիի ֆէվզէլատէ իհրազ ու իշղալ իթմէք իսթէյօր։

Մ. Մայէր տէր քի «Պիր թիւճճար՝ միւշթէրիլերի պէքլէմէքլէ իքթիֆա իթմէմէլի տիր, քէնտիսի կիտալ անէլրի գարշըլամալը տըր»— Իշթէ Մ. Մայէր պու քէրրէ գախտէի մէզքիւրէյի մէվգիի իճրայէ վալ իտէրէք, Սթամպոլ վէ ճիվար սէմթլէր էհալիսինին բուպա ալմագ իւզրէ տէնիզտէն կէչմէյէ մէճպուր օլմամալրը իչիւն Սթամպօլտա պիր Նիւմունէ բուսաքը մաղազասը թէէսիս իթմիշ տիր։ Միւշթէրիլէր պունտան պէյլէ հէմ վագթ զայլ իթմէյէճէքլէր, հէմ զահմէթ չէքմէյէճէքլէր վէ հէմ տէ չօգ բարատան չըգմայաճագլար տըր։ Պէյօղլունա կիտիպ ալմաղա մէճպուր օլտրգլարը չէյլի հէման թա քէնտի եէրլէրինէ պուլաճագլար տըր։

Իմտի մալիմ օլսուն քի, Սթամպոլտա Քէօրբիւ պաչընտա Էմին Էօնիւ մէյտանընտա քեանն ՄԱՑԵՐ ԳՈՒՄՐԱՆԵԱՍԸՆԸՆ ԵԷՆԻ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸՆտա երբէքլեր վէ չօճուգլար իչիւն էնվաը չէչիտ բուպալար պուլընճագ տըր։ Մէզքիւր մաղազալարտա պուլընան մալլարըն քեաֆֆէսի՝ Մայէր գումբանեասընն միւշթէրիլէրի իչիւն խասսէքէն իմալ օլընմըշ մալլար օլուպ, էն ալչակ վէ էն պէչիմլի մալլարտան տըր, վէ ֆէյսթալրը տա հէր քէսէյէ, հէր սընֆի էհալիյէ մուվաֆֆէք կէլէճէք մըզտարարտտըր։

«Հէրիսէի Շարգիյէ»՝ Բարիզատ Էսբլանատ տէղ Ինվալիտէ քեսրի Ֆրանսա միսթէմիքեանթը շիպէսինին Մարիմանթը թիւճճարիյէսի տարէսինտէ, 1889 Բարիզ Սէրգիի Ումումիսի զիյարէթճիլերինին մէճճանեն թահթը էմրինէ վազ օլունմըշ տըր։

Բարիզին Բրէնթան Պէօյուք Մաղազասը՝ Սէրկիի Ումումի միւնասէպէթիլէ քէնտի քիւլիյէթլի միւշթէրիլերի իչիւն պիր գրատթխանէ քիւշատ իթմիշ օլտուղընան, «Հէրիսէի Շարգիյէ» մէզքիւր Բրէնթան մաղազասընա տախի գրատթ օլունաղիէճէք տիր։

ՍԹԱՄՊՈԼՏԱ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸ

Սիկուրթա գումբանեալարը վ «ծէնրէլէր։
Սիկուրթա գումբանեալարը վ դուշրէրէր

Գ.

Սիկուրթա գումբանեալարը հագգընտա եաղտրդրմրզ պու մէգալէլէրին՝ գումբանեալար իւէ աճէնթէլէր արաբընտաքի միւնասէպաթա միւնհասրը օլան իչպու իւչիւնէի գըսմընա շուրու էյլէմէգտէն էվվէլ, իչպու մէգալէլերին նէշրինտէն տօլայը օգույանլարմրզրն պէօյիւք պիր գըսմը թարաքինտան չիֆահէն վ թահրիրէն պէյան օլընան թէպրիքեաթտան տօլայը թէշէքքիւր էյլէմէկի վայինֆիէտէն ատտ իտէրիզ։

Ճէբէոէէ Շուբէյնին եէվը թէէսիսնտէն պէրու մագնէտիմիզ՝ կազէթամրզ վասէթասրյա մին զայրը հատտին խֆա էյլէմէք զայրէթինտէ պուլընտրզմրզ խրատէմաքըն եալընրզ մանէվի պիր տաիրէ տասխիլինտէ գալմայրզ, կազէթա օգուտանրն մոդդէ ֆայտէյէրինի տէ հրսս իթտիրմէք տիր։ Կազէթա ալան պիր զաթ՝ քէնտիսինէ ֆայտէյէի պիր մալիւմաթը պուլրզ, անտէն իսթիֆատէ իտէր, եաթտ պիլմէտիկի պիր սաթէքեարլրզը անլայրզ, անտէն իսթինալ էյլեր իսէ՝ կազէթա օգուտասընտան վուգու պուլան իսթիֆատէսի՝ եալընրզ մանէվի օլայրզ, մատտէթէն տէ խպաթը վիւճուտ էյլէմէյ օլուր։ Թիճարէթ ալէմինտէ պուլընան պիր ատտ իչին, հէր կիւն մունթազամէն պիր կազէթա պտրը հալտէ, սէնէյի թէշէքիւ իտէն օն իբի այ գարֆընտա պիր քէրրէ օլուն միւֆիտ պիր մալիւմաթ զուհուր իտտուգ, կազէթանրն սէնէվի իւէրէթինին պիր գաշ մսրի իսթիֆատէյի մուճիպ օլմասը միւմքին տէյիլ տիր։ պու իսթիֆատէ տայիմա աչրզ վէ սարիհ սուրէթտէ անլաչրլմազ։ Ֆագաթ իշ սահիպի ատտալար՝ քէնտի մուամէլէլերի արասընտա կազէթա օգուտգտան իշլերինին սուրէթը իտարէսի մուամէլէլերինին թանզիմի վէ սարիէ նօգթաի նազարընտան հասրլ օլան թէէսիրի նազարը տիգգաթա ալըրլար իսէ, պու տէտիկիմիզի թաստիգ իտէճէլերինէ էմնիկ։

Ճէբէոէէ Շուբէյնէ տայիմա բրանէ ատտվարա մահսուս ՃԻՏՏԻ պիր կազէթա օլմագ զայրէթինտէ պուլընմրզ տրրր։ Պու պապտէ սարի իթտիկիմիզ զայրէթին թագտիր օլընասը պիգի պիր գաթ տահա պու մէսլէքտէ տեվամ էյլէմէկէ թէշվիգ էյլէյէճէք չէյլերտէն տիր։

* *

Սիկուրթա («էէէ-բէրէ») ԷՄՆԻԾԷԹ տիմէք տիր։ վէ հագիգաթէն՝ ինսանը պահթրն զայրը միւսարտ ահվալինէ գարէր թէէմին իտէն պու մուամէլէ՝ էմնիյէթլերին էն պէօյիկի վէ էն ինսանիյէթքեարանէսի տիր։ Ռիվայէթ օլընը քի՝ վագթի իլէ պիր էճնէպի Սթամպօլա կէլիպ, Օսմանը րիճալընտան պիրի իլէ սօգագլարը տօլաչտրզը սբրատա, խանէլերին իւզերինտէքի «Մաշալլահ», «եա հաֆըզ» վէ սահր պէօյէ միւպարէք սէօզլեր եաղրլմրզ օլան լէվկալար տիգգաթընը ճէլպ իթմիշ, վէ Օսմանը րիճալընա,— Պունլար նէ՞ տիր —տէյու սիվալ էյլէմիշ։

Օսմանը րիճալը՝ էճնէպինին պու սիվալինէ զայէթ կիւզել պիր ճէվապ վերերէք։

—Պունլար Օսմանլրլարը սիկուրթա բէբէալարը տրր» տէմիշ, վէ պունընա Օսմանլրլարրն խանէլերինի ճէնապը հագգա էմանէթ իթտիքլերինի անլաթմագ իսթէմիշ։

Պիր աղ էվվել պէյան իթտիկիմիզ վէճճէյէ՝ պու ճէվապ «կիւզել» տիր։ ֆագաթ «ագիլանէ» տէյիլ տիր։ սիկուրթա՝ հրսսիյաթը տինտարանէյէ մանի տէյիլ տիր։ եալրընրզ խանէյլ տէյիլ, հէր չէյի էն էվվել ճէնապը հագգա էմանէթ էյլէմէլի տիր։ ֆագաթ ճէնապը հագգ ինսանա թէճրիքէլերի տէ կէօսթերմիշ, վէ անլերէ գարշը քէնտիսինի սիյանէթ էյլէմէսի իչիւն ագիլ վերմիշ տիր։ խասթէլիքլերէ վէ գօլէրբայա գարշը տա քէնտիմիզի ճէնապը հագգա էմանէթ իսէրիզ։ ֆագաթ ճէնապը հագգրն պիղէ իհսանպուլրրտրզը զէքեա սայէսինտէ՝ գարանթինանրն ֆահտէլերինի տէ թագտիր էլէրիպ, անը մէվգրի իճրայա գօրրզ։ Սիկուրթա մուամէլէսի՝ հրսսիյաթը տինտարանէյէ մուզայիր տէյիլ տիր։ պիլաքիս ինսանլարրն՝ զէքեալարրնը պէօյէ քէնտի սատտթ ու րիֆահլարրնը արթրրաճագ խուսուսաթա իսթիմալ էյլէմէլերի՝ նէզտը Պարիտէ մագպուլ պիր չէյ օլրզընա չիւպհէ իտիլէմէզ։

* *

Սիկուրթանրն տինտարլրզա մանի օլմատրզընը պու գատարճրզ պէյքնտան սօնրա, թէքբար պէնտիմիզին իլք ճիւմէսինէ կէլէլիմ։

«Սիկուրթա («էէէ-բէրէ») ԷՄՆԻԾԷԹ տիմէք տիր։ վէ հագիգաթէն ինսանը պահթրն զայրը միւսայտ ահվալինէ գարշը թէէմին իտէն պու մուամէլէ՝ էմնիյէթլերին էն պէօյիկիւ վէ էն ինսանիյէթքեարանէսի տիր։»

Էօյլէ իսէ նասրլ օլապիլիր քի պու մուամէլէ էմնիյէթէ զայրը լարգ ատտվարբ էլինտէ պուլընապիլիր։—Սիկուրթա գումբանեալարը իլէ աճէնթէլէր արաբընտաքի միւնասէպաթտան պահս իթտիկիմիզ սբրատա էն իլք իլրատ էյլէյէճէկիմիզ սիւալ պու տրր։

Սէօզիւմիզի թէքբար թասրիհ իտէլիմ։ պիզ պունը սէօյլէմէքլէ պիլումում սիկուրթա գումբանեալարընն աճէնթէլէրի հագգընտա չիւպհէ հասրլ իթմէք, եաթտ անլէրին նամուս ու հայսիյէթինի չիւպհէլի կէօսթերմէք իսթէմէյօրզզ։ չէհրիմիզտէ բէք չօգ միւթէպէր զէվաթ վարտրը քի, սիկուրթա մուամէլաթը իլէ մէշզուլ օլուպ, նամուս ու հայսիյէթլերի հէր չիւպհէնին ֆէվգընտա պուլընմագտա տրր։ Պիզ չէհրիմիզտէ նամուսը գումբանեալար վէ նամուսը աճէնթէլէր պուլընտրզընը պու պէնտլերին իլբինտէ պէյան էյլէտիք։

մագսէտ նէ՞ կիպի գումբանեալար, վէ նէ՞ կիպի աճէնթէլէր օլտրզը մալիւմ տիր։ վէ միւթէպէր օլան գումբանեա վէ աճէնթէլէրին պուլընտրզլարը վազիյէթ էօյէ պիր տէրէճէտէ տիր քի, պուրատա եաղրլան չէյլերին անլէրէ չիւմուլի օլմասընը քիսսէ խաթըրտան կէչիրէմէզ։

Պու իղահաթրն իթասընտան սօնրա, թէքբար պիզի իշղալ իտէն դէ։ յէ+ դէյէ+ («քէնտի մաղարրաթլարը իլէ պէօյիւք») գումբանեալարա ավտէթ իտուպ սիւալ իտէլիմ քի՝ պու պէօյիւք իշլէր նասրլ օլուպ պա քիւչիւք ատամլար էլինտէ պուլընրյօր։

Ֆիլհագիգա սիկուրթա մուամէլէսինին նէզաքէթի, վէ էճէմմիյէթի պիր տէֆա կէօզ էօնիւնէ կէթիրիլսին։ պու մուամէլէտէ էճմիյէթ մէսէլէսի վար տրր։ վէ էճմիյէթ իւզրինէ գուրբրմրզ օլան պիր իշին էմնիյէթլի ատտվար էլինտէ օլմասը շարթ տրր։

Հալ պէօյլէ իքէն պիզ էկէր տիւնքի մէքթէպ չօճուզլարընը, եաթտ 5-600, եաթտ 7-800 զրչ։ ա գարու արայրպ տա պուլամմրզ, վէ այլարճա պօշ կէզմիշ օլան մաղազա քեաթիպլէրինի, եաթտ պիր գաշ իշէ կիրիպ չքգրպ, հիչ պիրինտէ տիքիշ թութտրբամայան ըրբրնանլարը սիկուրթա աճէնթէսի կէօրիւր իսէք, պունլարը վէքիլ թային իտէն գումբանեալարընն նամուս վէ իթիպարլարընա, վէ մագալլահ գազա վուգու պուլուր իսէ՝ բարալը վերէճէքլերինէ նա՞արլ ինանալրմ։ վէ նասրլ տիյէլիմ քի պիզիմ պէշ լիրայը պէշ տագիգա ճէպլէրինտէ պրագմազա պիր տիւրլիւ բազի օլամայաճաղրմրզ պու գրբէպէր աճէնթէլէրին էլինտէ պուլընան գումբանեալար միւթէպէր օլապիլիրլեր։

Ինսան խանէսինէ պիր ուշագ, վէ աշճը, վէ հաթթա պաղչէյէ պագմագ իչիւն պիր պաղչէվան, վէ եախօտ աթլարը թիմար էյլէմէք իչիւն պիր սէյիս պլիլէ ալա՝ պիր տէֆա քիմ օլտրզընը, նէ՞ բէտէն կէլտիկինի, էվվէճճէ քիմէրերին նէզտրնտէ իսթիխտամ իտիրմիշ օլտրզընը, քէնտիսինի քիսիէ՞ թանրտրզընը սիւալ իտէր։

Պիր սիկուրթա գումբանեասընրն տա պիր վէքիլ թային իտէճէկի սբրատա պու սբֆաթա նամգէտ օլան զաթըն տերէճէի իթիպարը հագգընտա մալիւմաթ իսթիհսալ էյլէմէսի, բէֆէբռալար, վէ հաթթա քէֆալէթ վէ թէէմմնաթ թայէպ իթմէսի թապիի տէյի՞ մի տիր։

Հալ պու քի, եիւզ զրուշզրզ պիր մուամէլէ իչիւն պիլէ բէֆէբռա վէ քէֆալէթ կէօսթերէմէյէճէք պիր թազրմ ատամլարընը էլինտէ սիկուրթա գումբանեասը աճէնթէլիկի չէհատէթնամէսի կէօրիւր իսէք պունա նէ՞ տէմէլիյիզ։

Ցահասը վար։ Իսթիլասաթտա պուլընմրզ, վէ իսթիլասաթընը քէնտի իսդասը թահրընտա իթիրաֆ էյլէմիշ պիր չախսըն՝ սիկուրթա աճէնթէսի գումբանեալարընը միւեանլար իլէ ֆբանգ սէրմայէսինտէն պահա էյլէտիկինի միւշահէտ իտէր իսէք, պունը նէ՞ սուրէթլէ թէլագգը իտէլիմ։

Եա օ տրը քի, գումբանեա ալտանմրզ տա, պու չախսը աճէնթէթային էյլէմիշ տիր։ եախօտ գումբանեանրն իթիպարը տա աճէնթէնին իթիպարընան ֆարգը օլմասընա պինաէն, «պէօյլէ քէօլիւն պէօյլէ եօղուրթը օլուր» ֆէէվասընճա չիւրիւք գումբանեայա չիւրիւք աճէնթէ թային օլընարագ, թէնճէրէ եուվարլանրպ գաբաղընը պուլմրզ տրր։

Ֆագաթ բէք էյի պիլմէլի տիր քի, գումբանեանրն ալտանմրզ օլմասը միւմքին տէյիլ տիր։

Պու մուամէլէտէ ալտանմագ միւմքին տէյիլ տիր քի, գումբանեա ալտանմրզ օյտուն։

Ալտանմագ՝ մէսէլա օն պին ղրշ։ իթիպարը օլան պիր ատտամը եիւզ պին ղրշ։ սահիպի զանն էյլէմէքտէ, եախօտ պիր ատտամա օն պին ղրշ։ ինանմագ ճայիզ իքէն, եիւզ պին ղրշ։ իթիպար էյլէմէքտէ օլապիլիր։

Ֆագաթ մէյտանա կէլէն ատտամրն տիւնեատա իթիպար տէնիլէն չէյ իլէ հիչ պիր միւնասէպէթի եօք իսէ, պունա նէ՞ տէմէլիյիզ։ էկէր—պիր աղ էվվել պէյան իթտիկիմիզ վէ ինտ էլ իգթիդա իսպաթ էյլէյէճէկմիզ վէճճէլէ—քէնտի իրթիքեապրնը, քէնտի իմզասը թահրընտա իթիրաֆ էյլէմիշ իսէ պունը նէ՞ սուրէթլէ թէլագգը էյլէմէլի տիր։

Պու հալտէ տիմէք օլմա՞զ մը քի, գումբանեա քէնտիսինին նէ՞ մալ օլտրզընը պիլտիկի ճիհէթլէ, անճագ քէնտի այարընտա պիր աճէնթէ արամրզ, վէ էօրէսինի պուլուպ հաէ։ դէ՞ռռանէ գապուլ էյլէմիշ տիր։

Մ՞ռէրդռանէ տէտիք։—պու սէօզիւմիզէ տիգգաթ իտիլսին։

Էյի գումբանեանրն իչինէ ֆէնա աճէնթէ կէլմէտիկի կիպի, ֆէնա գումբանեանրն իչինէ տէ էյի աճէնթէ կէլմէզ։

Գումբանեա նէ՞ ճինս իսէ, աճէնթէսինին տէ օ այարտա օլմասընը իսթէր։

Պունրն սէպէպի իսէ մէյտանտա տրր։

Էյի պիր գումբանեա աճէնթէ թային իտէճէկի սբրատա, թապիի աղրը չարթլար վէ գուվվէթլի բէֆէբռա վէ էճմիյէթլէր թալէպ իտէր։ վէ պու բէֆէբռա վէ էճմիյէթլերի անճագ միւթէպէր պիր զաթ կէօսթերէպիլէճէկի ճիհէթլէ, պէօյլէ պիր գումբանեանրն աճէնթէսի տէ թապիի միւթէպէր օլուր։

Զիւրիւք պիր գումբանեա իսէ հայսիյէրինին տերէճէսինի պիլտիկի ճիհէթլէ՝ էօյլէ «բէֆէբռանսա», վէ աղրը չարթլարա լիւզում կէօրմէյիպ, բասթ կէլէնի գապուլ իտէր։ վէ պէօյլէ պիր գումբանեայա բռռի կէլէն տէ թապիի գումբանեանրն հալինէ միւթէնասիպ պիր ատտամ օլուր։

Ֆագաթ տահա զարիպի վար տրր։

Տէյէլիմ քի պէօյլէ չիւրիւք պիր գումբանեայա նամուսլը վէ հայսիյէթլի պիր ատտամ թէսատիւֆ իթմսին։

Զանն իտէ՞րմիսինիզ քի գումբանեա քէնտիսինէ աճէնթէ օլմագ իւզրէ պէօյլէ նամուսլը պիր ատտամ թէսատիւֆ էյլէմիշ օլմասընտան տօլայը մէմնուն օլուր։

Էկէր պէօյլէ զանն իտէրսէնիզ, եանրլրբսընը։

Նամուսլը պիր ատտամ եանկրն եանտրզը կիպի, մատտամ քի եանկրնրն գատտէն հյգա իտիրմիշ օլտրզը չիւպհէպի ֆրգ տրր, հէման բարալարը վերմէք իսթէր։

Պու եօլտա մուամէլէ իտիլմէսի ի՞սէ գումբանեանրն իշինէ կէլմէզ։

Գումբանեանրն թէմէլի իսթիլաֆ չբգարմագ, տավայա տիւմէք, վէ իշի այարճա սիւրիւնտիրմէք մագսէտի իւզերինէ գուրուլմրզ տրր։ Գումբանեա էսասէն «սիկուրթա գումբանեասը» տէյիլ, «միւչքիլաթ գումբանեասը» տրր։ Վէ քէնտիսինէ թէսատիւֆ իտէն աճէնթէ տէ պէօյլէ դ՞ռէլընճ պիր աճէնթէ օլմայընճա մէմնուն օլմասը միւմքին տէյիլ տիր։

ՊինաէնալէյՀ՝ ուժումի սուրէթտէ գումբանեալարրն տերէճէի իթիպարընը անլամագ իչիւն պիր տէֆա աճէնթէնին իթիպարընը նագարը տիգգաթա ալմագ չարթ տրր։ զիրա—ֆիանսրզլարրն տէտիքլէրի կիպի—«էֆֆէնտի նասրլ իսէ, խրամէմքեար տա օնա կէօրէ օլուր»։ (Ռեւ Դրրը, Ռեւ Լ՞ա։)

* *

Ֆագաթ մէսէլէնին տահա զարիպ պիր ճիհէթի վար տրր քի, օնու տա օգույանլարրմրզրն նազարը տիգգաթընա ալրզ էյլէմէկի՝ վազիֆէտէն ատտ իտէրիզ։

Պու տա չիւրիւք օլան գումբանեալարրն աճէնթէլէրինին նասրլ կէչինտիքլերի մէսէլէսի տիր։

Շէհրիմիզտէ պուլընան պէօյիւք գումբանեալարրն պինէրճէ միւլթերիլերի վար տրր։ վէ պունլարրն աճէնթէլէրի քէնտի մէշրու գումիսիոնլարը իլէ բէք ալէա կէչինէպիլիրլեր։

Ֆագաթ չիւրիւք գումբանեալար՝ պէօյլէ տէյիլ տիր։

Պունլարա անճագ սատտիրլէր կիտէր, վէ սիկուրթա էօյէ պիր մուամէլէ տիր քի, ինսանրն կէօզիւ բէք գօլայ աչրլրր։

Զիւրիւք գումբանեալարա տիչէն իչերին մրգտարը՝ իթիպարը գումբանեալարա նիսպէթլէ 100տէ անճագ 20 վէ չօգ չօգ 25 օրպիլիր, վէ պու 100տէ 25ին տիւշմէսի տէ ֆիյաթճա ուճուզլրզ կիպի պիր թամատան իլերի կէլիր։

Ֆագաթ նա՞արլ զարիպ հալ տրր պու քի, զէնկին վէ սէրմայէլի օլան գումբանեալարրն մէսէլա 60 բարայա եաբտրգլարը պիր սիկուրթայը, ֆագիր վէ «սէրմայէսի քէտիրէ եիւքտէ ինանմիշ» օլան պիր գումբանեա 40 բարայա եաբրն։

Էգօնօմի բօլիթիգին ռ.բ.ինի օ. գումրզ օլանլար պիլիրլեր քի՝ պու եօլտա մուամէլաթտա ֆիյաթճա ուճուզլրզ զէնկինլիկին նէթիճէսի օլմագ կէրէք տիր։ Նասրլ քի Ինկիլթերա Պանգասը 100տէ 4-5 իլէ բարա վերէպիլիր։ ֆագաթ 400 լիրա սէրմայէլի պիր սարրաֆա կիտէր իսէք, 100տէ 12 իլէ վերմէք պիլէ իչինէ կէլմէզ։

Շիմտի եաբրն իչիթսէք քի 400 լիրա սէրմայէլի պիր սարրաֆ սէնէվի 100տէ 2, եանի Ինկիլթերա Պանգասընտան տահա աղ ֆայիզ իլէ բարա վերիյօր իմիշ, նէ՞ տէրիզ՞մութլագա պունտա պիր տօլանտրրրճրլրզ վար տրր։» տէմէզմի՞յիզ։ Իշթէ սիկուրթա մուամէլէսի տէ թրպգը պէօյլէ տիր։

Աղ սէրմայէլի, եախօտ սէրմայէսիզ գումբանեալարրն սաղլամ գումբանեալարտան էհվէն շէրաիթ գապուլ էյլէմէլէրի՝ չիւրիւք օլտրզլարրնրն էն պէօյիւք տէյիլիի տիր։

Աճէնթէլէրին կէչինմէլէրի մէսէլէսինէ կէլինճէ, պունրն հիքմէթի պիզզաթ գումբանեանրն չիւրիւքլիկինտէ տիր։

Էկէր նամուսլը գումբանեա՝ աճէնթէսէնէ 100տէ 15 գօմիսիօն վերիյօր իսէ, չիւրիւք գումբանեա 25—30—35—40 նիհայէթ 50յէ գատար վերիր։ Նամուսլը գումբանեա պու գատար գօմիսիօն վերէմէզ, զիրա պու գումբանեա ալտրզը բարայը եանկրն իհթիմալինէ գարշը թէէմինաթ ագչէսի թէչքիլ իթմէք լիզիմումը տիչիներէք ալըյօր։ չիւրիւք գումբանեա իսէ վերէպիլիր։ զիրա անրն մուամէլէսինտէ եանկրն իհթիմալի նազարը տիգգաթա ալրմագ։ եանկրն եանար իսէ, տավա հազրը տրր։ ասրլ լազրմ օլան չէյ՝ էվրօբատա պուլընան տիրէք թօրլար իլէ պուրատաքի ֆրէնէրէ աճէնթէլէրին բահաթ կէչինմէլէրի տիր։

Իլք պէնտիմիզտէ տէտիկիմիզ վէճճէյլէ, պու մուամէլէտէ «էէ՞ռբ» վար տրր։ ֆագաթ «էէ՞ռբ»՝ քէնտի մէնֆաաթլարընը ալէմին գարբընտա արայան պիր թագրմ ինսաֆսրզլարրն բահաթճա կէչինէպիլմէլէրի իչիւն տրր։

* *

ԻԽԹԱՐ

Պու մէգալէլէրին իւչ պէնտտէ խիթամ պուլաճաղընը իսմիտ իթմիշ իտիք։ Ֆագաթ պու մէսէլէ հագգընտա միւթէատտտա մէքթուպլար ալմրզ օլտրզմրզտան, անլէրէն պագրսընրն տէրճի իլէ զկրինէ տէ միւթալէաթրմրզը սէրտ էյլէմէկէ մէճպուրէյէ կէօրմիւշ օլտրզմրզը, վէ պինանէալէյհ պիր գաշ պէնտ տահա եաղրլաճաղընը չիմտիտէն պէյան իտէրիզ։

---

(205)

ԴԸԶԸԼ ՎԱՍԻՅԷԹՆԱՄԷ

ՄԻԻԵԼԻՅԻ ԴԶԱԶԻԻ ՏԷ ՄՅՆԹԴՐԷՆ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

Սիւքիւթ իթմէք՝ վաղկիգէսի իտի։

Պիր տէ նակէհան խաթրընտան պիր չէյ կէչիպ մէրգումէ գըզըն գալպի չարբմաղա պաչատը։

Տօգթօր Թօմբսընրն մուայէնէի թրպպկէսի խիթամ պուլմագ իւզրէ պուլընրյօր իտի։

Բօլ՝ չիւպհէսիզ կէլիպ գըզա վիզիթա իւճրէթինի թէէտկէ իտէճէք, վէ ալմրզ օլտուզը բէչէթասընրն սուրէթինի վէ քէնտի իտմինի մէրգումէ գըզըն էօնիւնտէ աչրզ տուրան տէֆթէրէ գայտ իթտիրէճէք իտի։

Օ գէման Բօլ մէրգումէյի կէօրէճէք իտի։

Հիւզն ու քէտէր՝ մէսէրրէթ, մէէյտուսկէթ՝ իւմիտէ միւնգալրզ օլաճագ իտի։ Մանէվի խասթալրզ տէֆ օլուպ, վիւճուտա խասթալրզ տաիսի սէրիան միւպէտտէյը սբհհէթ ու ակիկէթ օլաճագ, վէ պու հալը սբհհէթիշիմալտէն գըզ քէնտիսի տաիսի խայիտէն խայլի խիթֆատ իտէճէքտի։ • • •

Մատմազէլ Մարթ՝ եէնիտէն հէքիմին սէսսին իշիթտի։

Պու սէս՝ մուայէնէի թրպպկէնին խիթամ պուլտուզընը խյմա իտիյօր իտի։

Մատմազէլ Մարթ տէրհալ գօչտու եէրինէ կիթտի։

Ծագ՝ Բօլա պիր քեաղրտ ուզաթարագ։—Սէվկիւլիւ էվլատըմ, իշթէ սիգին բէչէթանրզ, պունրն ահքեամընա քէնտիկի գուլլանաճագաընրզ։ • • •—տէ-տիգգաթէն սօնրա, եաղրխանէսինին իւզերինտէն պիր գութու ալրզ իլավէի մէգալ իտէրէք։—Սիգ վէրտիկիմ հալալր պունրն իշինտ տիր։ • • • Սէքիզ կիւնտէն եինէ կէլիպ պէնի կէօրիկիզ։ • • • պախուսուս կիւէր եիւզ իլէ վէ բահաթը գալպ իլէ կէլինիզ։ • • •—տէտի, վէ Բէյմօնա խիթապէն։—Պու չէյ սիզ պագմալրընրզ, էֆէնտի։—տէյինճէ,

Բէյմոն՝ ճէվապէն։—Սիզ գասավէթ իթմէյինիզ, տօգթօր էֆէնտի։

Տօգթօր։—Սէլամէթ պունտա տրր, պիլմիշ օլասընրզ։

Բէյմոն։—Իմքեանը օլմայան չէյի պիլէ եարմաղա չալըշճաղըմ։

Տօգթօր։—Իշթէ էօյլէ օլմալը։

Բէյմոն՝ պիր աղ սիւքիւթտէն սօնդրա սբգըլարագ։—Շիմտի, տօգթօր էֆէնտի, միւսատէ իտինիզ սիվալ իտէյիմ, վիգիթա իւճրէթի իշիւն նէ՞ վերճէճէյիմ։

Տօգթօր՝ կիւլիւմսէյէրէք։—Ագիգիմ, խասթա օլարագ էվվել օղլունրզ պանա միւրաճաաթ իթտի։ • • • սիֆթահ ուղրընա այաղընրն գատէմինէ մուգասվիլ քէնտիսինի մէճճանէն թէտավի իտէրէք, վաղկիֆէի մինէթտարիմի խֆա իտէճէյիմ։ • • • Արթրզ իւճրէթտէն պահս իթմէյէլիմ։ • • • ալմամ, գապուլ իթմէմ։ • • • Սիգ պէնիմ իշիւն միւշթէրի տէյիլսինիզ, տօսթսընրզ։ • • • Սէքիզ կիւնտէն եինէ կէլէճճէքսինիզ, տէյիլ՞ մի։ • • •—տէյէրէք, Ծագ Լակարա էլինի Բէյմոն իլէ Բօլա ուզաթտը վէ Էլէրինի սբգտրգտան սօնդրա անլէրի քէնտի օտասընտան տօղրօճա հայաթրն իւզերինէ աչրլան պիր գարույա կէօթիւրէրէք։—Պուրատան տիչարը չբգընրզ։ • • • բէչէթանրզը պիւ կիւն գայտ իթտիրմէք պէկկուտէ տիր։—տէտի, վէ թէքբար էլլերինի սբգբզ միւֆարէգաթ էյլէտի։

Պապա օղուլ կիտիպ, գարու արգալարընտան գաբատը։

Մալիւմ օլտուզը իւզրէ Մատմազէլ Մարթ՝ պիր գաշ տագբգատան պէրու սախթէ թօմբսընրն օտասընտա սէօյլէնէն սէօզլերի տինէմէմէքտէ օլուպ, լաքին մէգքիւր գարուրն աչրլրպ գաբանմասը սէսի գուլաղընա կէլտի։

Մէրգումէ գըզ քէֆիկէթի անլայրզ սար սարը քէսիլտի, վէ պիր արա ֆէրահանմրզ օլան գալպի էլէմ ու քէտէրէ տիւչար օլտու։

Բօլ Ֆրօմանթալ՝ մէրգումէնին եանընա կէլմէյէճէք վէ մէրգումէյի կէօրմէյէճէքտի։ • • •

Պէօյէ պիր միւլագաթ վուգու պուլաճաղընա տաիր օլան իւմիտլէրինին քեաֆֆէսի մահվ օլույօր իտի։

Ծագ Լակարտ՝ քէնտի քէնտինէ։—Պէնիմ պիրինճի միւշթէրիմին իսմինի սօրմաղա ուլնթարտմ։ • • • Լաքին նէ՞ զարարը վար տրր։ • • • Սէքիզ կիւն սօնդրա կէլէճճէք, օ վագթ արար անլարըմ։—տէտիքտէն սօնդրա, պիր էլէքթրիգ չանընընը տիւյմէսինի չէքտի։

Սըրա նումէրօլարընը կէչէն միւշթէրիլէրէ թէվզիէ մէմուր օլան չօճուգ կէլտի։

Տօգթօր։—Շիմտի իքի քիչի տիչարը չբգաը, անլէրէ տիգգաթ իթտի՞ն մի։

Զօճուգ։—Եվվէթ, տօգթօր էֆէնտի։

Տօգթօր։—Անլերի թանրյաճաղընա էմի՞նմիսին։

Զօճուգ։—Եվվէթ, տօգթօր էֆէնտի։

Տօգթօր։—Անլէր եա պիրլիքտէ, եախօտ այրը այրը կէլտիքլէրինտէ, սբրա նումէրօսը վերմէյէսին։ • • • տօղրու ալրզ օտամա կէթիրէսին։ • • •

Զօճուգ։—Պաշ իւսթիւնէ, տօգթօր էֆէնտի։ • • •

Տօգթօր։—Իքինճի նումէրօ սահիպինի կէօնտէր կէլսին։

Պիր գատրն իշէրիյէ կիրտի։

Ծագ Լակարտ մուայէնէի թրպպկէսյլէ մէշղուլ օլա տուրսրն, պիզ պիր աղ տա մէրգումէն սբր քեաթիպի Բասգալ Սօնիէ վէ եախօտ Բասգալ Բասվէրին հալ ու թավրընտան պահս իտէլիմ։ • • •

Բասգալ՝ Միրսմէսնիլ օգանգընտաքի գօնագտա պուլընմայրզ, թասամա տա կէլմէմիշ իտի։

Իլք կիւնտէն պէրու մէրգումէ սբր քեաթիպ՝ գօնթ տը Թօնէրիէօնին վերէսէսնտէն պիրի օլան տէօշէմէնի ամէլէսի Ամէտ Տիվերնուա իլէ անրն մաշուգէսի տիլպէր Վիրժինինին իզինի գօլլաբզ տուրույօր իտի։

Ծագ Լակարտ՝ պիր սաաթ էվվել տավրանմագ լազրմ կէլտիկինի քէնտիսինէ սէօյլէմիշ օլտուզընտան, Բասգալ հիչ վագթ զայպ իթմէյիպ վէ մէրգումէ տէլիգանլրընն եէրինի եուրտընը էօյրէնիպ, մէրգումէն իգամէթ իթտիկի խանէյի կէօզթէլէմէքտէ իտի։

Իլք ագչամը Բասգալ Սօնիէ՝ Ամէտ Տիվերնուանրն իչինտէն ավտէթինտէ պիր արգատաշբյլա պէրապէր պիր գօլթուգ մէյխանէյէ կիրիպ պիր մասա էօնիւնտէ օթուրարագ պիր գաստէ վերմէմթ կէթիրթտիկինի կէօրտիւկինտէ, քէնտիսի տէ անրն արգասը սբրա մէգքիւր մէյխանէյէ տուխսալ իթմիշ իտի։

ՍԹԱՄՊՈԼՏԱ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸ

Սիկուրթա գումբանեալարը հագգընտա եաղտրդրմրզ պու մէգալէլէրին՝ գումբանեալար իւէ աճէնթէլէր արասընտաքի միւնասէպաթա միւնհասրը օլան իչպու իւչիւնէի գըսմընա շուրու էյլէմէգտէն էվվել, իչպու մէգալէլերին նէշրինտէն տօլայը օգույանլարրմրզրն պէօյիւք պիր գըսմը թարաքինտան չիֆահէն վ թահրիրէն պէյան օլընան թէպրիքեաթտան տօլայը թէշէքքիւր էյլէմէկի վայինֆիէտէն ատտ իտէրիզ։

Ճէբէոէէ Շուբէյնին եէվը թէէսիսնտէն պէրու մագնէտիմիզ՝ կազէթամրզ վասէթասրյա մին զայրը հատտին խֆա էյլէմէք զայրէթինտէ պուլընմրզ տրրր։ Պու պապտէ սարի իթտիկիմիզ զայրէթին թագտիր օլընասը պիգի պիր գաթ տահա պու մէսլէքտէ տեվամ էյլէմէկէ թէշվիգ էյլէյէճէք չէյլերտէն տիր։

* *

Սիկուրթա («էէէ-բէրէ») ԷՄՆԻԾԷԹ տիմէք տիր։ վէ հագիգաթէն՝ ինսանը պահթրն զայրը միւսարտ ահվալինէ գարէր թէէմին իտէն պու մուամէլէ՝ էմնիյէթլերին էն պէօյիկի վէ էն ինսանիյէթքեարանէսի տիր։ Ռիվայէթ օլընը քի՝ վագթի իլէ պիր էճնէպի Սթամպօլա կէլիպ, Օսմանը րիճալընտան պիրի իլէ սօգագլարը տօլաչտրզը սբրատա, խանէլերին իւզերինտէքի «Մաշալլահ», «եա հաֆըզ» վէ սահր պէօյէ միւպարէք սէօզլեր եաղրլմրզ օլան լէվկալար տիգգաթընը ճէլպ իթմիշ, վէ Օսմանը րիճալընա,— Պունլար նէ՞ տիր —տէյու սիվալ էյլէմիշ։

Օսմանը րիճալը՝ էճնէպինին պու սիվալինէ զայէթ կիւզել պիր ճէվապ վերերէք։

—Պունլար Օսմանլրլարրն սիկուրթա բէբէալարը տրր» տէմիշ, վէ պունընա Օսմանլրլարրն խանէլերինի ճէնապը հագգա էմանէթ իթտիքլերինի անլաթմագ իսթէմիշ։

Պիր աղ էվվել պէյան իթտիկիմիզ վէճճէյէ՝ պու ճէվապ «կիւզել» տիր։ ֆագաթ «ագիլանէ» տէյիլ տիր։ սիկուրթա՝ հրսսիյաթը տինտարանէյէ մանի տէյիլ տիր։ եալրընրզ խանէյլ տէյիլ, հէր չէյի էն էվվել ճէնապը հագգա էմանէթ էյլէմէլի տիր։ ֆագաթ ճէնապը հագգ ինսանա թէճրիքէլերի տէ կէօսթերմիշ, վէ անլերէ գարշը քէնտիսինի սիյանէթ էյլէմէսի իչիւն ագիլ վերմիշ տիր։ խասթէլիքլերէ վէ գօլէրբայա գարշը տա քէնտիմիզի ճէնապը հագգա էմանէթ իսէրիզ։ ֆագաթ ճէնապը հագգրն պիղէ իհսանպուլրրտրզը զէքեա սայէսինտէ՝ գարանթինանրն ֆահտէլերինի տէ թագտիր էլէրիպ, անը մէվգրի իճրայա գօրրզ։ Սիկուրթա մուամէլէսի՝ հրսսիյաթը տինտարանէյէ մուզայիր տէյիլ տիր։ պիլաքիս ինսանլարրն՝ զէքեալարրնը պէօյլէ քէնտի սատտթ ու րիֆահլարրնը արթրրաճագ խուսուսաթա իսթիմալ էյլէմէլերի՝ նէզտը Պարիտէ մագպուլ պիր չէյ օլրզընա չիւպհէ իտիլէմէզ։

* *

Սիկուրթանրն տինտարլրզա մանի օլմատրզընը պու գատարճրզ պէյքնտան սօնրա, թէքբար պէնտիմիզին իլք ճիւմէսինէ կէլէլիմ։

«Սիկուրթա («էէէ-բէրէ») ԷՄՆԻԾԷԹ տիմէք տիր։ վէ հագիգաթէն ինսանը պահթրն զայրը միւսարտ ահվալինէ գարէր թէէմին իտէն պու մուամէլէ՝ էմնիյէթլերին էն պէօյիկի վէ էն ինսանիյէթքեարանէսի տիր։»

Էօյլէ իսէ նասրլ օլապիլիր քի պու մուամէլէ էմնիյէթէ զայրը լարգ ատտվարբ էլինտէ պուլընապիլիր։—Սիկուրթա գումբանեալարը իլէ աճէնթէ մէլէէր արասընտ

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

Ի ՎԱՆՍ ՀԱՐԽԱՓԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

ԱՐՄԱՇՈՒ

Նամակ Բ.

Արմաշ, 16 սեպտ. շաբաթ առաւօտ.

Մեր ուխտագնացութեան առաջին մասը արդէն նկարագրուած է. բայց Նիկոմիդիայէ Արմաշ մեկնումը շատ աւելի հաճոյական և խորը մը չատ աւելի հաճոյական և խորը մը եղաւ. հազիւ առաջին հրդեհաւոր եղաւ, հազիւ առաջին թղթակցութիւնս աւարտած էի, արդէն մեր օթեւանին նրբանցքներուն մէջ սկսած էր մեկնելու պատրաստութիւններ տեսնուիլ. ժամը 9ին կը զարթնու ամբողջ ուխտաւորաց դասն, արդէն դուրսէն կը լսուին զանգակներու ձայներ՝ որք ուխտաւորաց սայլերու եզերուն և գոմէշներուն են. Ուխտաւորաց դասը տեղաւորուած և տեղաւորած է իւր գոյքն, ոմանք փոքր կանթեղ մ'ալ ունին՝ կախուած ծածկոյթի փայտէն. կը մեկնինք մենք ալ արդէն օթեւանին դրան քով պատրաստ կառքին մէջ մտնելու ժամը ճիշդ 9½ին, և արշալոյսէն առաջ պարզ և աստեղազարդ երկնակամարին տակ կ'սկսինք մեր ճանապարհորդութիւնը, որ ի սկզբան քիչ մը երկիւղալի կը թուի, զի պաղ հով մը կը կսկծեցնէ մեր մարմնոյն մերկ մասերն. կ'անցնինք այն ընդարձակ կառուղիէն՝ որ Նիկոմիդիոյ ծովածոցին և մինչեւ Գաղատիա ձգուելիք երկաթուղւոյ գծին մէջ տեղը կը գտնուի. կը տեսնես ծովածոցն և ատ անդ ճահիճներ. կառուղին երկու ժամու չափ երկարութիւն ունի, և այս տարի աւելի ընդարձակուած է՝ ջանիւք տեղւոյն միւթէսարրիֆ փաշային, որ օգտուելով Նիկոմիդիա-Գաղատիոյ երկաթուղւոյն աշխատութիւններէն, սոյն ճանապարհն ալ հարթել տրուած է. կը յառաջանանք թուփերու և մացառներու քովէն, կ'երեւին ահա դաշտեր և մարգեր, անդին բլուրներ ու մշակեալ գետինները. աւելի առաջ, ահա երկրագործներու և Զէրքէզներու հիւղակներն, որոց շուրջը կը թափառին ընտանի անասուններ. վանքի պահապան Զէրքէզն և ոստիկանութեան հարիւրապետն և զինուորք կը հետեւին կառքերու թափորին. մի քանի Զէրքէզներ և հայ-հռոմ պարզ շինականներ կը դիմաւորեն. վերջինները իրենց դեռեւը լրացնելու համար կ'երթան աշխատիլ երկաթուղւոյ գծին. յառաջանանք, ահա փայտեայ խարխուլ կամուրջներ, որոց վրայէն աղօթք ի բերան կանցնինք և կը հասնինք ճիշդ ճանապարհի կէսն, ժամը ճիշդ 2½ին Մէջէ-Քէօբրիւսի, ուր համեստ նախաճաշ մը կը մատակարարէ մեզ պարկեշտ և աշխատութեան ու քրտինքի յարգն զգացող Զէրքէզ մը, մինչ ոմանք կը բանան իրենց ծրարն, որոյ քով անհրաժեշտ եղած է օղիի շիշն. Թողուելք այս տեղն ալ, կէս ժամէ աւելի հանգստանէ վերջ, և մտնենք կառաջարին մէջ որ ստուար թիւ մը չէ, ամէնքն 130 սայլ կը համրուի, որոց մէջ առ նուազն չորս անձ կայ, թող 6 եւ 7 պարունակողներն. Այս ուխտաւորաց մէջ հետաքրքիր եղանք Պոլսեցւոց թիւին, ընդ ամենն երկու կառք դատանք, մինչ միւսներն հեռաւոր եւ տաժանելի ճանբարներ կտրած են և կը պատկերեն զօրաւոր իրենց հաւատքն ու բարեպաշտութիւնն. Ճանապարհն սկսած է տակաւ առ տակաւ նեղնալ և դժուարանալ. ամենէն աւելի խոր տպաւորութիւն և զմայլանք կազդեն ծերունի այր և կին գիւղացիք ու մատաղատի աղջկունք ու տղայք, որոնք Նիկոմիդիայէ մինչեւ Արմաշ բոկոտն կը քալեն զուարթ ու գոհ և չատերն իրենց ծնողաց և ազգականաց հետ եկած են և անոնց կառքին կը հետեւին. Ահա այն ծերունւոյն սրտին մէջ հինցած հաւատքին չափ զօրաւոր է՝ այս վեցտասանամեայ օրիորդին հաւատքն ալ որ իւր տգնապի կամ նեղութեան միջոցին ըլլած ուխտին այսպէս ճշտապահ յարգող է. հարթ ճանապարհն կաւարտի, դառիվայր մը կիջնենք և նոր մը կելնենք, բլրոյ մը գագաթն ենք ուստից կերեւի դաշտի մէջէն Զարխարան Ս. Աստուածածնի վանուց հոյատեսիլ սպիտակ ճական. մէկ ու կէս ժամ կելնենք ու կիջնանք լեռներէ և ժամը 9ին հաղիւ կը հասնինք վանքի քովը, արդէն ժամէ մը ի վեր եկող անձերուն սաստկացած է, և բաւական ցեխ պատրաստուած է, ուխտաւորաց հետ կը քալենք առժամանակեայ կերպով յեռոյսոյոոոռ խանութներու մէջէն. Ամբոխն շրջապատած է նորեկներն, մենք կերթանք ի վանատունն ուր փոխ-վանահայր Գեր. Օրմանեան Սրբազան իւր սովորական աշխուժիւ և զուարթութեամբն հարցումներ կուղղէ ուխտաւորին, իւր քովը է համակրելի գործօն և պատկառելի եկեղեցական մը վանուց ընդհ. մատակարար Արժ. Տ. Ներսէս Մ. Վ. իսկ դուրն վեհարանին մէջ կը գտնուին միաբաններէն Արժ. Տ. Մամբրէ Վ. Արժ. Տ. Յուսիկ Վ. Օ կիւսթ Նիքոլէի «Յիսուս Քրիստոսի» թարգմանիչն և Արժ. Տ. Արսէն Վ. որ յանուն միաբանութեան տուած նուէրներու հաւաքիչն է. սոքա ամենքին հիւրասէր և համեստ եկեղեցականներ են, հակառակ իրենց դիրքին ուխտաւորաց անդորրութեան և հանգստեան համար ջանք չեն խնայեր, սիրով կը հիւրընկալեն ներկայներն, ահա եկեղեցականներ որք ատելութիւնն և չարութիւնն վտարած են ի բաց վանքէն, ամէնքն ալ եղբայր են միմեանց վանքի դռնապանէն սկսեալ մինչեւ վանահայրն սիրալիր յարաբերութեան մէջ.

Միաբանութեան մէջ է նաեւ եղբայր Մինաս որ աւելի ճշտօրէն +ոչ Մինաս կը կոչուի և 25 տարիներէ ի վեր կ'ըսպասաւորէ Ս. Ցաճարին լուսարարութեան պաշտօնով, ասա է նաեւ բազմարդիւն և ծերունի եւ լսածիչտ մը անուանի դպրս համբաւ ձուն, որ աներեւակայելի հիւրասիրութիւն մը ցոյց կուտայ Պոլսեցի ուխտաւորաց թէպէտ Պոլսէն գանգատելու բաւական պատճառներ ունի, զորս կը պարզէ երկար խօսակցութեան մը միջոցին.

Երթանք Զարխափան Ս. Աստուածածնի տաճարն, հոյակապ եկեղեցի մը Կաթուղիկէիւ՝ խաչաձեւ, բաւական նման Պէշիքթաշի Ս. Եկեղեցւոյն, հարաւային թեւին վրայ է հրաշագործ Ս. Աստուածածնի պատկերն, եկեղեցին լի է խուռն բազմութեամբ, անկարելի է երթալ համբուրել պատկերն, հաշմանդամ, համր, կոյր և լիսմար լի են այդ ձախակողմեան մասին մէջ, մանաւանդ համբեր բարձրագոչ կը ձայնեն. եկեղեցին ժողովուրդէն աւելի ձայներով լեցուած է, որք զներկայս երկիւղիւ կը համակեն. Հ. Արսէն վարդապետ երկու քահանայից հետ կը կատարէ մի քանի տղայոց ընծայման արարողութիւնը որ բոլորովին նոր էր մեզ համար, անսովոր են ընթերցուածք, անկարելի է դառնալ, անկարելի է նաև առաջ անցնիլ. երկայրակ վերնատունն և միւս կողմնակի վերնատուններն լի են կիներով, չատեր հոն կը ննջեն ինչպէս նաև բուն տաճարին մէջ կան օթեւանողներ, տեղւոյ պակասութեան պատճառաւ. Ելանք ուխտաւորաց թաղերն, ասոնք առհասարակ երկայրակ չենքեր են կողմնակի սենեակներով որոց մէջ կերկարի սրահն, այս սենեակներն և սրահն լի են ուխտաւոր ընտանիքներով, ոմանք անդադ հետաքրքրութեամբ պաշարած են հիւանդի մը պարագաներն և ուխտաւորին նկատմամբ հարցումներ կուղղեն, երբեմն ոչ մը արձակելով իրենց սրտէն, ուրիշներ բժշկուածներ ցոյց կուտան իրենց պատմութեամբն հանդերձ զոր ժամանակին լսած են, զի չատեր շաբունակ 5—6 և աւելի տարիներու ուխտաւոր են, մի ուրիշ կողմն երեկոյեան ճաշի պատրաստութիւնն կը տեսնուի, աւելի անդին Ատաբազրի (որք ասա Ատացի կը յորջորջուին) դեռատի աղջիկներ Ստեղիներ կը կարդան, այդ քաղցրաձայն խմբակն պաշարուած է բազմութենէն, իւրաքանչիւրն ունի իւր զբաղումն և վերջապէս սենեակներն ու սրահն դրաւած է հոծ բազմութիւն մը.

Երեկոյեան ժամերգութենէ վերջ Փոխ-վանահայր Սրբազանն օծեց և օրհնեց երկու նուիրեալ խաչեր. նուէրներն այս տարի բաւական տեղ գրաւած են. Նաեւ չատեր կը բերեն ոչխարներ Ս. Աստուածածնի պատկերին առջեւ և մի ականջն արիւնելէ վերջ կը տանին ու կը զոհեն, աքաղաղի և աղաւնոյ նուէրներ ալ կան. Միաբանութիւնն կը փափաքի ջերմապէս՝ նախ պարըսպել վանքն, որու Արժ. Հ. Մամբրէ և Հ. Եղնիկ վրդ.ներ նուիրակ հանած է ի շրջակայս, և այժմ Հ. Եղնիկ վրդ. ի Պոլիս կը գտնուի հիւանդ վիճակի մէջ. սոյն նուիրակութիւնն գոհացուցիչ արդիւնք մը չէ կրցած ձեռք բերել. Կը փափաքին նաեւ Ս. Աստուածածնայ մասնաւոր մատուռ մը կառուցանել եկեղեցւոյ քովը. այս կարգադրութիւնն մեծապէս գոհ պիտի ընէ ամենքն, ըստ որում կանոնաւորութիւն պիտի հաստատուի և այս պիսի պարագայից մէջ ժամերգութեան արգելք չպիտի ըլլայ կը յուսանք և կը փափաքինք որ մօտաւոր ժամանակի մէջ արդիւնաւորի այս ձեռնարկութիւնն ալ.

Ներքին վանական կարգապահութիւնն յոյժ գոհացուցիչ է այս տարի. խնամակալութիւնն իւր ներկայացուցիչն ունի մեծ. Գաբրիէլ էֆ. Գաբրիէլեան, իսկ դեռ կ'ըսպասուին մնացեալ անդամներն որոց ժամէ ժամ գալու հաւանականութիւնն կայ, իսկ Վսեմապատիւ Ունեճան էֆ. իւր կողմանէ ղրկած է գործակատարն Դանիէլ էֆ. Մաղաքեան, հռչակաւոր դերձակ Խոսրով էֆ. Ճանպէտէեան, որ անձնուիրաբար նոր աշակերտաց համազգեստներն ալ կարած է, և Նիկոմիդիոյ մաքատան պաշտօնեայ Արշակ էֆ. որք անխոնջ և անդուլ կաշխատին Ս. Աստուածածնի գանձանակին քով և եկեղեցւոյ հասոյթից վրայ. Մեծ. Գաբրիէլ էֆ. ոչ միայն կը տնօրինէ ամէն բան, այլ և բանկան անձնապէս կը հսկէ ուխտաւորաց տրոց վրայ.

Հանդստեան ժամերգութիւնն կամ հսկումն կատարուեցաւ երեկ գիշեր ժամը 1½ին. ներկայ էր նաեւ Փոխ-Վանահայր Օրմանեան Սրբազան և ամբողջ Միաբանութիւն. Այդ խորհրդաւոր և հոգեգրաւ ժամերգութիւնն որ հաւատացեալն մաքին մէջ բարեպաշտական խոհեր կ'արթնցնէ, դժբաղդաբար աղմուկներու մէջ մնաց, ապրողութենէն վերջ ի սեղանատունն ճաշակից եղանք եկեղեցական վարժարանի աշակերտաց, որոց ուղեկիցն ալ էինք. Ներկայ կը գտնուէին Մաղաքիա Սրբազանն և Միաբանութիւնն. Ապա մինչեւ ննջման ժամն վեհարանի սրահն մեր ժամանակն անցաւ զուարթ և ոգեւոր խօսակցութեամբ որու մէջ մեծ բաժին ունէին միաբան հարք, որք ի մեծ զարմացումն մեզ աշխարհիս չորս կողմէն ձայն կուտային այդ մեր նաստանին մէջ.

Առաւօտեան զանգակն կը հրաւիրէ մեզ ի Ս. Եկեղեցի ուր «Ցօն եկեղեցւոյ» հանդէսը և պաշտամունք կը կատարուին, պատարագն մատոյց Արժ. Հ. Մամբրէ վարդապետ. և ընտիր և հրահանգիչ քարոզ մը խօսեցաւ հաւատքն և զօրաւոր կամքն նիւթ ունենալով. երգեցողութիւնն կատարեցին վարժարանին նոր աշակերտներն. Յետ աւարտման եկեղեցւոյ զանգակն կը հրաւիրէ մեզ ի սեղանատուն, ուր պիտի ճաշեմք ըստ սովորութեան Օրմանեան Սրբազանի վանքի օշարակն (թանապուր).

Վաղ առաւօտ պիտի պատարագէ Փոխ-Վանահայր Սրբազանն, և մեծ հանդէս պիտի կատարուի թէ այս երեկոյ և թէ վաղն առաւօտ. միջօրէին հրաւիրեալոց ճաշ պիտի տրուի. և երեկուշաբթի օրն վարժարանին պաշտօնական բացումն պիտի ըլլայ. Այս մասին գոհացուցիչ տեղեկութիւններ պիտի տամ երրորդ թղթակցութեամբ, զոր վաղը երեկոյ պիտի ջանամ Նիկոմիդիա յղել, ասա թղթատար չըլլալուն պատճառաւ.

* * *

Ց. Դ.— Նամակս փակելէ վերջ կը լսեմ թէ հասած են բազմաթիւ ուխտաւորներ որոնցմէ ոմանք երեկ գիշեր մինչեւ առաւօտ տեղացող տեղատարափ անձրեւին տակ ճանապարհորդած են. Կրսպասուին դեռ չատեր այս երեկոյ և վաղը առաւօտ.

ԻՄԹԱՐ

ԵՒՆԻ ԱՂՕՆՔՄԱՆ ԾԻՏԱՔԸ

Մեծագոյն էջեռ

12	այլեղ	ղրուշ	140
6	»	»	70
3	»	»	40

Թաշբա էջեռ

12	այլեղ	ղրուշ	200
6	»	»	100

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Քէրպէլա սանճաղը միւթէսարրիֆլը՝ Հիւսէյտա միւթէսարրիֆլըղնտան միւնֆասըլ ճէլալ բաշայա,

Տիվանը Հիւմայուն գալէմի պաշքեաթիպ մուավինլիկի՝ ռիւթպէի սանիյէ սընիքը սանիսկյէ սէր տէֆթէրի Ռէճալ էֆ.յէ,

Տիվանը Հիւմայուն գալէմի սէրտէֆթէրլիկի՝ տէֆթէրիի սանի Խամէթ պէյէ,

Տիվանը Հիւմայուն գալէմի գանուն մէմուրը վէ մուգապէլէճիի՝ Շիւքրի պէյէ ռիւթպէի սանիյէ սընիքը սանիսի,

Տիվանը Հիւմայուն միհիմէ օտասը միւսթախտանը խիւլաֆասընտան Համտի պէյէ ռիւթպէի սալիսէ,

Տիվանը Հիւմայուն գույուտ օտասը միւսթախտանը խիւլաֆասընտան Այմի պէյէ ռիւթպէի սալիսէ,

Պապը Սէրասքէրի մուհասէպաթը ուսումիյէ սարիքէի թահվիլաթ գալէմի խիւլաֆասընտան Եահեա էֆ.յէ ռիւթպէի սալիսէ,

Ինուս գազասը պլտայէթ մահքէմէսի աղասընտան Սաֆտ պէյէ տէրկեահը ալի գաբուճըպաշըլըղը,

Զապթիյէ նէզարէթի էվրագ օտասը խիւլաֆասընտան Թէվֆիգ պէյէ ռիւթպէի սալիսէ,

Զապթիյէ նէզարէթի մէքթուպի գալէմի խիւլաֆասընտան Մուհիդտին էֆէնտիյէ ռիւթպէի սալիսէ,

Պէլճիգատա քեահին Պրիւժ չէհրի ֆախրի չէհպէնտէրլիկի՝ մահալը մէզքիւր չէհպէնտէրլիկի՝ մէքթէպլէթինտի պուլընան Մ. Պուսոն տը Մօնթ Նամ գաթա,

Գօնեա վիլայէթինտէ Սարթա սանճաղը պլտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ուսուսի մուավինլիկի՝ Մէքթէպլը Հուգուգ մէքզունլարընտան Սաադը Շէհապէտտին պէյէ,

Իթալիատա վագը Պրինտիզի չէհրի չէհպէնտէրլիկի՝ Լա Հէյ սէֆարէթը Սէնկյէսի քիթապէթիտէն միւֆասըլ Բանտէլի Լօկատէս էֆ.յէ,

Եալթա չէհպէնտէրլիկինէ թային պույրըլմըշ օլան Պահիր պէյէ ռիւթպէի սանկյէ սընիքը սանիսի թէվֆիկ պույրըլմըշ տըր.

* * *

Ալէքսանիա տէվլէթինին Տէրսաատէթ սէֆարէթի միւսթէշարը Մ.տը Վինքլէրէ Զինճի Մէհմէտի,

Տէվլէթը միւշարէյէիա զապթանընտան պինպաշը Մ. Թէսթայա Շիւնճի Օսմանի,

Նաֆէլի գազասընա թապի Գարասու նահիյէսի միւտիրի Ռիֆաթ պէյէ Գիւնճի Մէհմէտի,

Պէյօղլու նագլիյէ թօքմը թապուրը եիւզպաշըլարընտան Գահրաման աղայա թէպտիլէն Գիւնճի Մէհմէտի,

Ալէնիա կազիթասը սէր մուհարրիրի Մանուէլ Կէտէօն էֆ.յէ Գիւնճի Մէհմէտի նիշանը իհսան պույրըլմըշ տըր.

---

(97)

ԵՐԿԱԹԱԳՈՐԾՆ

ՀԵՂԻՆԱԿ

ՔԵՐՈՎԲԷ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Նաւապետը, որ նաւաղներուն ապստամբութեան մէկ նախնական նշանը իսկ տեսնելու կարող չէր եղած, անոնց մէջ մէկէն ի մէկ կռիւ մը ծագած ըլլալը կարծելով, և իւր ներկայութեան ազդեցութիւնն ի գործ դնելու բարեմտութեամբ, իսկոյն լեցուն հրացան մ'առաւ և դէպ ի դուռը վազեց. բայց երբ զանի բացած ատենը անոր առջեւ խռնող խումբը տեսաւ՝ անմիջապէս ամէն բան հասկցաւ և դուռը վերստին գոցել կ'աշխատէր.

Մի և նոյն ատեն հրազէն մը պարպուեցաւ, և գնտակը իւր ձախ ուսը սկրթելով անցաւ.

—Անձնատուր եղիր, պարո'ն նաւապետ, աղաղակեց Մալայեցին՝ իւր ահագին դանակը վեր բարձրացնելով.

Այս հրամանին ի պատասխան, քաջ նաւապետին հրազէնը փայլակ մը արձակեց, և դաւադիրներէն մին ահագին կոծ մը բառնալով՝ գետին թաւալեցաւ.

Նաւապետը անմիջապէս ետ քաշուելով ուրիշ զէնք մը փնտռելու ետեւէ էր, երբ չորս հինգ յեղուզակք մէկանց ներս խոյացան, և կոկորդ կոկորդի ահագին կռիւ մը սկսաւ նեղ խցիկին մէջ.

Այլ ևս միայն դանակները կը գործէին, որովհետեւ նաւաստեաց հրաձիգները այն խառնակութեան մէջ բարեկամներու ևս կրնային վնասել.

Քաջ նաւապետը իւր վերջին վայրկեանը հասած ըլլալը լաւ գիտնալով, իւր կեանքը կարելի եղածին չափ սուղ ծախելու կ'աշխատէր. և մինչեւ որ զինքը անշունչ դետինը տարածել կարելի եղաւ՝ արդէն ուրիշ երկու յեղուզակք ևս իրենց արեանց մէջ մահու ճիրաններուն դէմ կը մաքառէին.

Նաւապետին կեանքը՝ ճիշդ երեք դաւադիրներու կեանքն արժած էր.

Իւր անկենդան մարմինը վեր հանուելով նմանապէս ծովը նետուեցաւ, և Ալիսի ու Մարտիրոս աղայի խուցերուն առջեւ երկրկու պահակ դրուելէ ետեւ, միւս սպանեալ չարագործներուն դիակներն ևս չանձրկերուն կեր ըլլալու համար ծովասոյզ եղան.

Այնուհետեւ նաւուն տախտակամածին վրայ ծովային ժողով մը կը կազմուէր Մալայեցիին նախագահութեան ներքեւ, խեղճ Ալիսի ու Մարտիրոս աղայի անձերուն նկատմամբ պէտք եղած վերջին վճիռը տրուելու համար.

Այս կարեւոր գործն ևս կարգադրուելէ ետեւ, Մալայեցի նաւաստին, որ դաւադրութեան գլուխը եղած էր, միաձայն հաւանութեամբ նաւապետ հռչակուեցաւ. երբ նաւուն մէջ գտնուած ամբողջ վաճառքը և 5000 անգլիական ոսկւոյ չափ դրամը հաւասարապէս պիտի բաժնուէր չարագործաց միջեւ.

Իսկ «Պրայթ Սթար» բոլորովին իր վաճառականական բնութիւնը փոխելով, բացարձակ կերպիւ ծովահէններու նաւ մը կըլլար.

Հիմայ գանք սարսափահար Ալիսի և մեր երկաթագործ բարեկամին.

Ասոնց երկուքն ալ դրսի իրարանցումէն և անոր յաջորդող հրազէնի ձայներէն արթնցած, և ընդոստ անկողիններնէն վեր ցատկելով, իրենց հոգւոց համար աղօթել սկսած էին.

Խեղճերը մէկզմէկու հետ ալ չէին կրնար հաղորդակցիլ, գոնէ փոխադարձ մխիթարութեան համար.

Նաւապետին խուցին մէջ տեղի ունեցած սոսկալի կռիւը և անոր ըսպաննուած ըլլալը իմացած էին, և սպանդանոց մտցուած ոչխարներու պէս սպաննուելու կարգը իրենց գալուն կսպասէին.

Աստուած իմ ի՞նչ սոսկալի գիշեր էր այն գիշերը, մեր երկու խեղճ ճամբորդներուն համար, որոնք նոյն իսկ իրենց կեանքերնէն ալ բոլորովին յոյսերնին կտրած ըլլալնուն՝ այն բարի նաւապետին չարաչար մահուանը վրայ ողբալու ժամանակ չէին կրնար ունենալ.

Մէկ միջոցի մը Ալիս և Մարտիրոս աղա բացորոշ կերպիւ իմացան որ յեղուզակաց ժողովոյն մէջ սաստիկ անհամաձայնութիւն ծագելով, գործը յայտնապէս կռիւի մը կերպարանքը կառնէր.

Նոյն իսկ մէկ քանի ծովահէններուն «ոչ, պէտք է որ այն ճամբորդներն ալ սպաննուին» աղաղակէնին՝ կալանաւորներէն երկուքը ևս որոշակի իմացած էին.

Բայց ինչպէս որ դեղեցիկն Ալիս կը ջանար հաւատալու որ բարի երկաթագործին խցիկին մէջէն այս ահռելի վճիռը չէր իմացուած, նոյնպէս Մարտիրոս աղա ևս կը տքնէր ինքզինքը համոզելու թէ այն անմեղ աղջիկն ցնցումը քիչ մը հեռուն գտնուած ըլլալուն, անի անտեղեակ կը գտնուէր այն մահաշուք աղաղակներուն.

Այսու ամենայնիւ, երկուքն ալ սաստիկ դողալ սկսած էին... ոչ թէ բուն իրենց՝ այլ մեկզմէկու կենաց համար.

Վերջապէս այն ահարկու կռիւը մարելով, հանդարտութիւնը նորէն տիրել սկսաւ նաւուն տախտակամածին վրայ.

Բայց արդեօք սարսափելի կռիւը ի՞նչպէս վերջացած և յեղուզակաց մէջ ի՞նչ կերպով նորէն համաձայնութիւն մը գոյացած էր.

Արդեօք, վերջապէս Ալիսի և Մարտիրոս աղայի համար առաջարկուած մահուան վճիռը համաձայնութեամբ ընդունուելո՞վ խնդիրը փակուած էր.

Այնպէս եղած ըլլայ թէ ոչ՝ մեր խեղճ բանտարկեալները, իրենց հոգւոց փրկութեան աղօթքը աւելի փութով յառաջ կը տանէին.

Իրենք կատարեալապէս այնպէս համոզուած էին թէ վերջին վայրկեանին հնչած էր.

Այն գիշերը՝ թէ Ալիսի և թէ Մարտիրոս աղայի համար ի՜նչ զարհուրելի տագնապներու մէջ անցաւ, ատիկայ աւելի դիւրին է երեւակայել քան թէ նկարագրել.

Վերջապէս առաւօտ եղաւ.

Արեգական հետ միատեղ ծնունդ առնող մեղմ հով մը՝ առագաստներն և նաւը շարժել սկսած էր.

Մէկ մ'ալ սանդուխէն վար իջնող քայլերու շարժում մ'իմացուելով, ճէյմս Հոբսընի աղջկան և Իսկուհիի ամուսնոյն երեսները բոլորովին դեղնեցան.

Երկուքն ալ, վերջին անգամ աչքերնին իրենց խցիկին ձեղունը ուղղեցին՝ երկնից գթութիւնն հայցելու, ո՛չ թէ իրենց կենաց փրկութեանը՝ այլ քիչ առնուելու ձեւով մեռնելու համար.

Մէկ մ'ալ Մարտիրոս աղայի դուռը ուժգնութեամբ բացուեցաւ և սարսափահար երկաթագործը տեսաւ, որ հինգ հատ զինեալ ծովահէններ անոր առջեւ շարուած էին.

Մալայեցի յեղուզակապետը քայլ մ'առաջ անցնելով դռան ներսի կողմը կեցաւ, ձեռքը մեծ դանակ մը բռնած.

—Ձենէ կենացս շնորհն չեմ խնդրեր, ըսաւ Մարտիրոս աղա դողդողացող ձայնով մը, միայն թէ կը յուսամ որ դիս մէկ հարուածով սպաննելու չափ գթասիրտ պիտի ըլլաք... այլ քոյրս մի սպաննէք... ամուսնանալու համար Մէքսիկայ կ'երթայ, ուրկէ շատ հեռիներ չենք գտնուիր. ճամբան ուրիշ նաւու մը հանդիպած ատեննիդ զանի ապահով կերպով պարկեշտ ձեռներու յանձնել խոստացէք... ասկից զատ ուրիշ շնորհ մը չեմ խնդրեր ձեզմէ.

(Շարունակելի)

ՏԱԽԻԼԻՃԷ

—Կէյէն ճու�մա կիւնիւ Գալի-զրաթիա վէ Պէօյիւք Զէքմէճէ ճի-վարընտա եաղուրլա գարբշրգ գար եաղմրշ տբր։

—Եվվէլքի կէճէ Սթամպօլտա Պաղ-չէ գարուսը ճիվարընտա Էօսէր էֆ-մաղազասը սօգաղընտա ֆահրէչէ կի-բու հինտէն պիր Իսլամ գարբսընն ֆէնա հալտէ եարալը օլարագ եաթ-տրպը կէօրիւլէրէք օրատան Զապ-թիէ խասթանանէսինէ գալտրբրլ-մրշ վէ մէրգումէյի վուրան հասան նամընտա պիր եիւք արապաճրսը ի-լէ իքի բէֆէդի տէրտէսթ իտիլմիշ-լէր տիր։

—Տիւն սապահ Լիման տաիրէսի էօնիւնտէ էլլէրի պաղը վէ պօղա-ղընտան վէ սօլ պէօրիւնտէն եարա-լը 45 եաչլարընտա պիր եահուտի-նին նաչը պուլնմրշ տբր։

—Մէսարիֆը մուհաքէմէ վէ ճէ-զաի նագտիտէն տօլայը մահքիմ օլուպ Պապը Ալի գարշրսընտա թօմ-բուգ տաիրէսինտէ վագը պօրճը հապսխանէսինտէ մէվգուֆի պուլը-նան 4 մահպուս՝ կէչէն ճուսա կէ-ճէսի ֆիրար իմմէք իչիւն հապա-խանէնին իքի բէնչէրէսինի երգմրշ-լար վէ ֆաղաթ օրալարտան գաչա-մայաճաղլարընը անլատրգլարընտան, հապսխանէ միւշթէմիլաթընտան օ-լուպ էրզագ անպարը իթթիհամ ի-տիլմիշ օլան տէպպօրլն տիվարընը տէլիպպ օրալա կիրմիշլէր իսէ տէ, անպարրն գարուսընտա պէքլէյէն նէօպէթճի նէֆէր՝ իչէրիսէն սէս ի-չիթմէսի իւգերինէ քէյֆիյէթի նէօ-պէթճի զապիթէ խապէր վէրտիկին-տէն, մուհաքէյէ հէման անպարը աչմրշ, վէ պունրն իւղերինէ մէր-գուման մահպուսլար՝ թէքրար հա-պսխանէյէ ստողու ֆիրար իտէրէք օրատա պէքճիլէր թարտիքնտան թութուլուպ տահա էյի սուրէթտէ հապա իտիլմիշլէր տիր։

—5–6 այ ագտէմ Սրբպհոթանա սավուշմրշ օլան Բրիչթինալը թօտոր վէլէտտի թօտոր իլէ բէֆիգի Գրիգոր՝ պու քէրբէ նատիմէն ավտէթ վէ արզը տէխալէթ իթմէլերի իւղերինէ ուսուլը վէճճկէ էսկի եէբլերինէ եէր-լէչտիրիմիշլէր տիր։

—Թասքէօյտէ հաճի–կէլմիշ սօգա-ղընտա սաքին գալրգճը էնանֆրն-տան Գրիգոր՝ կէչէն ճուսա էրթէ-տի կիւնիւ էվիտտէ գավկա խտուպ դուչագ իլէ զէվճէսինի վէ գրզընը վէ քիրաճքրը Մարիամ իսմինտէ պիր գաստընը եարալմրշ օլտրզընտան, բօլիսէր եէթիչէրէք մէրգումը տէր-տէսթ իթմիշլէր տիր։

—Պիլէճիք իլէ Լէֆքէ արասընտա քեան 400 խանէլի Խասա քէօյունտ ախիրէն հարիգ զուհուր իտէ-րէք 80 խանէ եանմրշ տբր։

Եվվէլքի հաֆթա ճուսա կիւնիւ կէլմէտ տախի հարիգ զուհուր ի-տուպ 7 սաաթ չտէվամ իթմիշ տիր։ Եանկրն՝ պիր խանտա պաղը Աճէմլէ-րին չայ բիչիրմէք իչիւն եագտրգլա-րը մանկալտան սամանրըզա ամէն սիրալէթ իթմէսինէն զուհուր ի-տուպ, մէգբիր խան՝ բէամիլէն վէ ճիվարընտա պուլնան տիկէր պիր խանրն կտէ 1ի եանմրշ տբր։ Եանան խան օտալարը՝ 150տէն զիյատ օ-լուպ, էքսէրիսի թիճճար օտալարը վէ լոգ անթմ վէ գահվէխանէ իմիչ-լէր։ Մէլզուման Աճէմլէ՝ թահքը թէզգիթէ արնմրշլար տրբ։

Քէզալիք էվվէլքի հաֆթա բաղար կիւնիւ Քէմէր-Էարէմիտտ պիր եանկրն զուհուր իտուպ, 30 տիւք քեան իլէ 1 ճամի վէ 2 ֆրուն եան-մրշ, վէ խասարաթ՝ 20,000 լիրա թախմին օլընը-յօր իմիշ։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷՎԱՀԻՐՃԵԱՆ

Պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ էյ-լէմիշ օլան Տօգթ. ճէվահիրճեան է-ֆէնտի՝ Սթամպօլտա Լանկատա Բում քիլիսէսի իթթիսալինտէ 26 նումէրօլը խանէյի իգամէթկահ իթթիհազ էյլէ-միշ օլուպ, միւհէմմիրը խասթէկեան-տան էմրազը տախիլկէյէ միւպէճլա օլանլարը ճուսա էրթէսի վէ էմրազը խարճէկէյէ միւպէճլա օլանլարը տա-խի չարչէնպէկ կիւնէրի սապահտան էօյլէնէ գատար մէճճանէն թէտավի էյ-լէտիկի կկպի, մուսատտագ ֆուգարա իչիւն մէսանէտէն թաչ չզգարագ, վէ սէրէթան, բօլիր վէ ուր չզգարագ ա-մէլկաթընը վէ համիլէ գասընլարրն գօլայ տօղուրմալարը իչիւն ամէլկաթը լազրմէյի տախի իճրա էյլէտիկինի իլան իտէր։

Թապիպը մուսահիբէյհ՝ հէր կիւն սա-պահկարը էօյլէնէ գատար, վէ ագչամ-լարը տախի սաաթ 10 պուչուգտան սօնրա խանէսինտէ պուլընրպ, էրոպապը միւրաճաաթը գապուլ էյլէյէճէք տիր։ Ալաթը թէնսիւլկէյէ էմրազընրն եանի իլէթը էֆրէնճկէյէ իլէ,պէլ սօուգըրը վէ սէյլանը էպեազ վէ մէսանէտէ պուլընան թաչ խասթալըղընրն թէտավիսինէ մէհարէթը ֆէվգէլատէսի օլուպ, հէյնը վէլատէթտէ վէ եախօտ սօնրատան հա-սըլ օլան թօրալըգլարտան պաղըլարը բէք խաֆիֆ ամէլկաթլա թէտավ, վէ սընրը խասթալըղը, սարա վէ չօճուգ-լարա արզը օլան հէվալէ վէ իհֆինագը բահմ վէ պունլարա տարբ էմրազը սա-իրէնին թէտավիսինտէ տէ իպարազը մէ-հարէթը մախսուսէյի հարգ օլուպ, միւրաճաաթ իտէճէք խասթա-լարրն խօշնուտ օլամագլարընա չիւպէտ եօգ տբր։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷ

Իլ.

Իտարէի Մախսուսէնին Սէյիտ-պէյ-նամ վաքրրընն իյլուլրն 18ինճի բա-զար էրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթ-տէն հարէքէթլէ Կէլիպօլու, Գալէ-տա Սուլթանիէ, Միտիլլի, Իզմիր, Սագըզ, Շերա, Հանեա, Բէսիմօ, Գանտիրա ուղղայարագ տօղրու Իս-քէնտէրիյէյէ կիտէճէկի իլան իտիլ-միշ իսէ տէ, հասպէլիյճագ մէգքիբ վաքրրն եէվմը մէգպուրտա հարէ-քէթի թէէիրը իտիլիպ, մահը մէգ-քիբ 20ճնճի չարչէնպէկ կիւնի զիբ օլլանն իսքէլէլերէ ուղրամագ իւզրէ գալարրբլաճաղը թէքրար իլան օլը-նը։

ՍԱՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 27 սեպտ.

Ինկլ. Էսկամը Ինկ. Էր.	096-7/8
Ամ. Էսկամը աչբլրը	16-1/2
» » գաբանը	16-9/16
» » Սէրի Ա	3[illegible]-
» » » Գ	17-3/4
» » » Ս	16-3/8
Օթօման 1871	94-3/4
Օսմանլը Պանգասը	11-3/4
Բուսխա իսթիգրաղը	101-3/4
Մըսրը ռուլ. մութթահրտ	91-7/8
» իմթիյազը	103-7/8
Տաիրա Սանխէ Մըսրը	83-1/2
Թուլիա իսթիգրաղը	103-3/4
Մաճառ. խթ. Էսկամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-50

Բարիզ 27 սեպտ.

Ֆրանս. Էսկ. 3 % ֆր.	86-40
» » 4½ %	104-85
Սէյնի Օամ. Էսկամը աչբլրը	16-70
» » գաբանը	16-77½
Մէթրոպոլէ	
Սէրի Պ.	17-85
» Ս.	16-75
Բուանլի լըմէնտրֆէրի	72-
Օսմանլը Բէյթիսի էսկամը	526 25
» Պանգասը	516-25
Գրէսի Լիոնէ	695-
Գրէսի Ֆոնսիէ	1292 50
Գոնթրուար տ'Էսքոմթ	92 50
Միւվէյիզ ագսիոնը	2310-
Բուսխա 5 % 1877	95-15
Իթալիա էսկամը	75-3/8
Մըսրը Ֆոնտ. մութթահրտ	461-37½
Եունան 5 % 1879	417-25
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-26

Վիէննա 27 սեպտ.

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	119-95
Բուանլի լըմէնտրֆէրի	39-30

ԴԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսկ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	18-15
» » » էն եուքսէք	18-16
» » » էն աչաղը	18-09
Գու սապահ աչբլրը գ. ք.	18-13
Իսթիգրաղը տախիլի տիւն գաբ.	45-03
» » » էն եուքսէք	45-05
» » » էն աչաղը գ. ք	15-03
» » » աչբլրը	45 05
Մըսրը մութթահրատ գաբ.	-
Գու սապահ աչբլրը	-
Սէրի Ա.	30-
» Պ.	18-20
» Գ.	18-
Բուանլի լըմէնտրֆէրի	72-25
Ագչէ Փափի	7-
Բէբօր Ղրշ.	32-½
Հէվալէսիզ »	32-½

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	8-22
Սթամպօլ պանգասը	7-08
Օսմէէթ ժէնէրալ	4-15
Թրամվայ	4-67½

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Բ
Պէյազ մէճիտիյէ Փարդը	108-
Մէթալիք »	100-
Պէշիք »	103-30
Ալթընըզ »	103-30
Ինկիլիզ Լիրասը	110-15
Ֆրանսըզ ալթունը	87-36
Բօլ	90-10
Գրէմից ալթունը	81-20
Գարպօն գայմէսի	08-75

ԹԱՍԹԻՑԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

10) լիք քեաղըտ	-
20) » »	08-10
100) » »	-
500) » »	-
1000)» »	08-10
50000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նուսէրօ 9)

Իզմիտ ֆապրիգայի Հիմայունը ի-չիւն մէվգէի միւնագասատա օլան եիւզ էլլի պինտէն իքի եիւզ պին քի-լօյա գատար քիրլու գէրգէմ գէվբր-ճրգ Բումէլի եաբաղրսընրն պէհէր քիլօսը ալթը զրուշ երիմի իւչ բա-լրա թարիպի էօհտէսինտէ օլուպ, իլլուլրն երիմինճի չարչէնպէհ կիւնի սաաթ օնտա գաբարտատէսի քէչի-տէ օլունանճաղընտան իթթասընա վէ երմի պիրինճի բէնճչէնպէհ կիւնիւ սաաթ օնա գատար եիւզտէ պէշ թէնզիլաթը գապուլ իլէ սէգքիւբ սաաթտա իհալէի գամիյէսի իճրա իտիլէճէկինտէն, օլ վէճճէլէ թէնզի-լաթա բաղիպ օլանլարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուժու-միյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը-ը։

16 իյլուլ 1889 3—1

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նուսէրօ 10)

Իչիւնճի օրտուի հիմայուն իչիւն երիմի պէշ պին իքի եիւզ օն չիֆթ Լիվատիչ իմալի եուն չօրապրն պէ-հէր չիֆթի տէօրթ զրուշա վէ մա-ֆանա ալթընճը ֆբրգա իչիւն պա-զարկեահ իմալի օն պէշ պին պէշ եիւզ չիֆթ եուն չօրապրն պէհէր չիֆթի տէօրթ պուչուգ զրուշա վէ պէշինճի օրտու հիմայուն իչիւն օն սէքիզ պին պէշ եիւզտէն երիմի իքի պին չիֆթէ գատար պիրինճի Լիվատիչ չօրապրընն պէհէր չիֆթի պէշ զրուշ օն բարայա թալիպլերի էօհտէսինտէ օլուպ, թարիխը իլան-տէն իթթիպարէն նիհայէթ օն պէշ կիւն խիթմանա գատար միւնագա-սալարընա տէվամ իտիլէճէկինտէն, իթասընա թալիպ օլանլարրն մագ-մը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուժու-միյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օ-լունը-ը։

18 իյլուլ 1889 3—1

ՊԱՂՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(Նուսէրօ 8)

Քէօբրիւլիւ մէվզբինտէ պուլընան սաաքիրը Շահանէ իչիւն միւպայաս օլունմագ իւզրէ մահկինճէ մէվզբի միւնագասատա պուլընան էրզագն պուրատա իթասընա թալիպ օլան-լարրն պիր հաֆթայա գատար մա-գամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուժու-միյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը-ը։

14 իյլուլ 1889 3—3

Ճէվամիի չէրիֆէտէ իգատ օլուն-մագ իւզրէ միւպայասընա լիզուս կէօրլունէն 12000 քիսուր գբյէ մրգտարը բուլէնը էյլրթին միւնա-գատասը իճրա օլունճաղընտան, թալիպ օլան ինիճճարրն միւնագա-սա չէրիթինի անլամագ վէ միւնա-գասատա պուլընմագ իւզրէ իչպու իլլուլրն 16նճը ճուսա էրթէսի կիւ-նիւնտէն 21ինճի բէնճչէնպէհ կիւ-նիւնէ գատար նիւմունէլէրիյլէ պէ-բապէր մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը-ը։

14 իյլուլ 305 3—3

Գատար գարիյէսինտէ ճաֆէր աղա մահալլէսինտէ Բէյթիմալճը սօգա-ղընտա մէքթէպ իթթիսալինտէ 5 օ-տարը վէ 16 նուսէրօյը պիր պապ ախչապ միւլք խանէ վէրէսէյէ պա-տելինթիգալ Իսկիւտար մահքէմէի չէրիէսի մարիֆէթիյլէ լէտէլիուգա-յէտէ 200 լիրատա թալիպի էօհտէ սինտէ պուլընաբղընտան, զիյատէյէ թալիպ օլանլարրն թարիխը իլանտէն իթթիպարէն 11 կիւնէ գատար բէյ ազչէէրիյլէ պէրապէր մահքէմէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ էլլէմէլէրի իլան օլընը-ը։

Էնտէրունը հիմայուն իլէ խատ-մէի վաֆգա մէքրիմէք իւզրէ լիզու-մի օլան ճէտիտ գբյէ իլէ 2521 գբյէ մրգտարը Գանտիա սապունը իլէ խասթախանէ իչիւն միւպայէա իտի-լէճէք օլան 606 չիֆթ եուն չօրապ-տան սապունրն չէրարիմը մէվզուա-սրյա պէհէր ամիգ գբյէսի 4 ղրշ-վէ չօրապրն պէհէր չիֆթի 100 բա-րատա թալիպլերի էօհտէլէրինտէ պուլընտրընը վէ իյլուլրն 26ընճը սալը կիւնի սաաթ 9ա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի չարչէնպէհ կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ օլունուր ի-սէ գապուլ օլունուպ, անտէն սօնրա թէնզիլ գապուլ իտիլէ յէճէկինէ պինանէն, նօգսանլարը յլա իթա իթ-մէք վէ տահա զիյատէ ալիմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մէճլիսը իտա-րէի Էվգաֆա միւրաճաաթէլլէսելերի։

18 իյլուլ 305 3—1

Ղուրէպաի Միւսլիմին խասթա-խանէսի իչիւն միւպայէա իտիլէճէք օլան 2240 քիսուր գբյէի ճէտիտէ Մրսըը բիրինճիյլէ 100 թօր քէֆինլիք պէգին միւնագասասընտա պու-լընանճագլարրն մահր ճարիի բուսի-նին 20ինճի չարչէնպէհ կիւնիւնտէն իթթիպարէն նիւմունէլէրիյլէ պէբա-պէր մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւ-րաճաաթի էյլէմէլէրի։

18 իյլուլ 305 3—1

ԲՔՔՏԹԱԼԵՑԻ ԱՂԷՔՕՐԱՆՔԸ
ԻՏԱՐԷԻՍ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթ-էլ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը։

Բերէյտրա գաբատանրն թահթը գօմանտասրնտա Ֆագալէյէ նամ վաբօր 1500 թանէլաթ օ-համուլէսինտէ վէ 150 պարիր գուվվէթինտէ օ-լարագ ալաֆրանկա հոկա.ին 2ինճի չարչէնպէհ կիւնիւ. էզլէնտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 4ում Տէրսաատէթտէն հարաքէթլէ ԶԱՆԱԳԴԱ-Լէ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԻՆՃԻ օղրայարագ բաղաղ երթէսի սապահկլարը 4 պուչուգ կիւն-տէն ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուսաֆէլէթ իտէճէք տիր։ Խօճաս պիլէթլերի ֆամիլեասա վէ Կիտիպ կէլմէ ալընմրգասա, թէնզիլը ֆիյաթլա ֆիւ-լութթի օրտուր։

Վաբօրասա պիրինճի սընճի սուֆրա թագը մը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ իլաամէթճի գա-պրն վար տբր։

Եէնէ բօսթաթ մէգքիւրէնին ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷ-տէն հէր չարչէնպէհ սապահչըը հարաքէթ ի-տէն Պէրիյէթիւչ Շամ վաբօրլարը տօղրու ԵԼ-ՅԱՆԱ հարաքէթի իտուպ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ-ն 44 սաաթտա Պէյրութթա վաբր օլուբ, վէ ԹԱ-ՐԱԼՈՒՍ. ՄԵՐՍԻՆ վէ ԻՍԿԷՆՏԷՐԻՈՆ օղրար

Բօսթաթի մէգքիւրէնին Գրբմբզը տէխիզէ իչէ-յէն վաբօրլարը հէր ճուսամա կիւնիւ Պրինճիպի բօսթաթ չանթարարն միւսաֆէլէթինտէն սօնղ-րա Սիւվէյիշտէն հարաքէթլէ, ձիտտէ, Սաաբիմ, Մասուա, Հիւտէյտա վէ Ամէն իսքէլէ-էերինէ ուղրար։

Եօճու, մալ վէ էմանէթ եիւքէթմէք իս-թէէյէլէր՝ Սթամպօլտա Էմին Էօնիւնտէ Քէօբ-րիւ պաշրնա եէնի վալիտէ իտարնտա գումբ-բանտի մեղքիւրը ուճէնթէսսինէ միւրա-ճաաթ իթմէյի տիրլէր։

Իչպու ուճէնթէսինտէ պէտէյի Մըսրը պիր-ճիմէյ բօսթաթ իտարէխանէլէրինտէ թէէտիյէ օյնամա, իւզրէ բօսթաթ բօլիցալարը [Մանտա-ֆօսթ] տախի իթթա իտէր։

Հէր սընճի եօճու իչիւն պէ յօղսանտա Տօղրու եօլտա 470 նուսէրօյու մահալտէ Մ. Մ. Թօմաս Գուգ վէ էվլատը ուճէնճիսընա միւրա-ճաաթ օլընա։

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷ

1305 սէնէսի սեպտ.ին 11ինճի բ. երթէսի կիւնինտէն իթթիպարէն իլանը սպէրէ գատար Մարմարա տախիլինտէ բօսթաթ ամէնի գատար Մախսուսէ վաբօրլարընը լագթ ու հարաքէթ-լէրի։

ԻԶՄԻՏ ԹԱՐԻԳԻ

Բաղարատան մատտա հէր կիւն սաաթ ի-քիտտ Սիրքէճի խսկէլէսինտէն պիր վաբօր հա-րէքէթլէ Եաբլա, Տարբա, Գարամուսալ վէ Ցէլիրմէնտերէսի, Իրէբլի, Գաղզալը, Գօնճա, Սէքքան իսկէլէերինէ ուղրայարագ Իզմիտ ա-զիմէթ, վէ հէր կիւն սաաթը մէզքիւրտ Իզ-միտտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ սրրասրյա մէգքիւր իսկէլէերէ ուղրայարագ Սիրքէճի իս-կէլէսինէ ավտէթ իտէր։

ՄՈՒՏԱՆԵԱ ԹԱՐԻԳԻ

Ճուսմա, բաղալ վէ սալը սապահչըը սաաթ իւչ պուչուգտա Լիման տաիրէսի բէչկեասրն-տաքի շամանտուրատան պիր վաբօր հարաքէթ իտէր վէ բէնճ. վէ բաղալ վէ սալը կիւնլերի Տէրսաատէթ ավտէթ իտէր։

ՊԱՆԵՐՄՈ ԹԱՐԻԳԻ

Ճուսմա էրթէսի, բ. երթէսի, չարչէնպէհ աչչամալրը սայիֆիւզրէրը շամանտուրատան սաաթ 11 պուչուգտա պիր վաբօր հարաքէթլէ Բրէմայա ուղրայարագ Պանարմայա կիտտէ։ Տէրսաատէթէ ավտէթ կիւնլերի ճ. երթէսի, սալը վէ չարչէնպէհ սապահչըը տբր։

ԹԷՐԻՐՏԱՂ ԹԱՐԻԳԻ

Ճուսմա երթէսի վէ սալը սապահչըը սաաթ 2 պուչուգտա Սիրքէճիտէն պիր վաբօր հարաքէթլէ Պիկասոս, Սիլիվրի վէ էրէկլիյէ ուղրայրգ, Թէքիրտաղընա ազիմէթ իտէր։ Տէրսաատէթէ ավտէթ կիւնլերի բ. երթէսի վէ չարչէնպէհ աչչամալրը տբր։

ԳԱՐԱՊԻԿԱ ԹԱՐԻԳԻ

Բաղար երթէսի վէ բէճճէչէնպէհ աչչամալրը սաաթ 11 պուչուգտա Լիման տաիրէսի բէչ-կեասրնտան պիր վաբօր հարաքէթլէ Թէքիրտաղ, Կանօզ, Խօրա, Միրէֆթէ, Շարքեշ, Գարապի-կա իսկէլէերինէ ուղրայարագ Իրտէկէ ազիմէթ, վէ չարչէնպէհ վէ ճ. երթէսի սապահչըը Բր-ուեկսեն հարաքէթլէ Բաշալիմանը, Մարմարա, Փիլիթալի, Միրէֆթէ, Խօրա վէ կանօզ իսկէլէ-էերինէ ուղրայրգ Թէքիրտաղընա վէ մահալը մէգքիւրտեն տախի գբյամ իլէ բէճճէչէնպէհ վէ բաղալ սապահչըը Տէրսաատէթէ ավտէթ ի-տէր։

ԻԾԱՏԵՎ ՄԱԽՈՒՍԻԷ.— Իյճաղ իթթիկի հալտէ ճ. երթէսի կիւնլերի տախի վաբօր կէօն-տերիլէճէք տիր։

ԶՂԱՑԻՆ

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ

Լանանոսրնի–Աբէանդրէիդ
Դիլիս ցաա–Զաշդանրնի–Քնապոսրնի

Բայորովին կը բուժին
ՊՈՄՄԻՒՌ ԸՐ ԲՈՂԱՍԻՈՒՄՈՎ

Թուբուլնի կեղեւով խառն
ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ժ. Բ. ԼԱՌՕԶԷ
(գեղագործ)

J. P. Laroze

2, փողոց Լիոն–Սէն–Բոլ, 2

ԲԱՐԻՁ

Այս օշարակն, զոր կը յանձնա-բարեն աշխարհիս ամենէն նշա-նաւոր բժիշկք ամեն տեսակ ջղային հիւանդութեանց հա-մար, կը գտնուի ամեն լաւ դե-ղատանց մէջ։

ԼԱՆԳՐԸ
ՎԻԵՆՆԱՅԱ
ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

(Իրատ վէ Թախսիսաթ)

1889 յունվար այլ մոռեալրիը

Պու այ զարֆընտա պէրվէճճը աթի մուամէ լաթ վուգու պուլմրշ տբր։	Ֆրանգ
906 սատա սիկուրթա քեսրդրը (բա-լիչ) ախզ ու իմպա օլընրպ, պունրն մրգտարը սերմայէսի չու տբր	5,359,255
Ախզ ու Թասխիլ օլանան սիկուրթա իւճրէթի (բրիմ)։	1,543,300
Վէճֆի վուգուրլյա մրգտարը Թէէ-տիյաթ	296,100
1887 ԴԵԿՏ. 31ՏԷ ԹԷԷՄԻՆԱԹ ԱԳՋԷՍԻ	86,699,959.12 ֆրանգ
Սիկուրթա իտիլմիշ մէպալիգին եէքիւնի	408,448,921.35 ֆրանգ
Թէէքայէ օլանան մէպալրգին եէքիւնի	144,324,497 ֆրանգ տբր։

Թաֆիլաթը միւբէմմէլէ ախզ իթմէք իչիւն Տէրսաատէթտէ ուսումի աճէնթէ Լիոնէլ ՊՕՆՏԻԷ միւրաճաաթ օլունմալը տբր։

Իստէխանէսի Թրնէլ մէյտանընտա Ապպէր մնաղազարընն Ընճէ գաֆէրնտա պուլընը։

ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԸՆ ՊԱՆԹԷՅԻ Մ. Ս. ՍՏԼԷՐ

Մէյտ սանճըսը օլանլարա, գանսրզլարա, չէքեր իլլեթի օլանլարա, նէքրիսլիէրէ վէ խասթալրգան եէնի չրգանլարա նասիհաթ։

Իչթահ ալրը, հաղմ իթիտիրիմի վէ գուվվեթ վերիճի խասսէլերինէն նպտի մերգու-ման խասթէկեանրն թէտավիսինէ էն ալչա եարայան թապիի մտատն սուլը՝ շուպհէսիզ օլարագ

POUGUES

Թապիր օլանան քիրէճլի, չէլլերի վէ մաղնէգիալը սու տբր։

Ֆրանսա վէ Թիւրքիանրն մէշհուր Օգթթօրլարը պու սուլը թավսիյէ իտէրլեր։— Իչիմի կիւզել օլուպ, հէր մէշրուպաթա տա գարբշարբրլապիլիր։

Թիւրքիա իչիւն վէքիլը եէկեանէ,
Սթամպօլտա Ցընտարգեան խանընտա 22 վէ 23 նուսէրօլարտա
Ց. Պիլլիոն

Պէպիւք էճճախանէլէր իլէ էճզաճը տէբօլարընտա ֆիրուսթթ օլունրը։

ՊԷՕՑԻԻՐ Է.ՃԶԱ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ

Ժ. ԱԼԷՔԻԱՆ

ՊԱՇԱՐԻՅԷ ՆԷԶԱՐԻԹՔԷ ՃԷԼԻԱԼԷՍԻ ՄԻԿՈՒԱՇՀԻՍՏ

Լեճզախանէմի իքի սենէտէն պէրու. Լեէի ճամիտէն Պաղչէ Գարուսընտա ճէլալ պէյ խանընդն ալթընտա 2 նուսէրօյը մաղազայա Նադլ իթմիշմ տբր։ Միւատեթը մէգքիւրէ զարճընտա մնգաղամը քէնտ սընճքը տախիլինտէ զայէճ մուգեալայա իճ-բաղ ու թասվիլ իթմէք իչիւն ելլտէն կէլէեն պիրիդ իթմէմիշմ տբր։ Օրայա միւրաճաաթ խտէլլէր էմթանանն նէֆասէթինտէն վէ ֆիյաթլարրն էհվէնիէթինտէն բէք զիյատ խօշ-նուտ օլանագլար տբր։ Լեճզախանէի մէգքիւրտ Ֆրանսա, Ինկիլիթերրա վէ Աւէմանիանրն մէշհուր թիճարէթ եվլերի եճզաճարրը, քիւլլիէթի Լօմպարտա վէ Բէէնթ «սիլֆաթ տբ քինինի», Նորվէկիա խալիս պալրգ եաղը, Ֆրանսըզ վէ ինկիլիզ Տաղբը իլաճլարը [օրէսիա-լիթէ], Տէրսաատէթտէ պուլընանլարրն են չօրը օլմագ իւզրէ մէքթէպէրը իչիւն ֆէնը քիմ-էա ալէաթ ու էտէխաթը, գուլմնճրըրա վէ «կալվանօպլասթիէ» մախսուս ալէաթ վէ եճ-զալարը, մէշհուր գօնեագ ֆապրիգալարը գօնեագալարը, Պօրտօ վէ Մարալա շարապլարը, Էվ-րօպա մատն սուլարը, Հրուպթա տէօրմէնիէրի իչիւն «ռնիքել» վէ «անթիմոն», Ցերբանէր-ղա միւթալլիգ հէր նէվի լաճիգ էտէվամ, սրէչարը տիւքքանլարընտա գուլլանրլաճագ լէվազիմնթ, Թօքատան սաթրլմագ իւզրէ պօշ չիչէէր, տաքիի թէտաֆիլն (անթիսեբթիգ) ուսուլի իւզրէ Թէրթիպ օլունմրշ Լիսթեր բամպուգլարը վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ պու-լընը։

Հէր թարաֆտան սրբարը գապուլ օլուրպ տօղրուճա Իրսալ օլանը, վէ միւթէերիլէ-րին պիթթէէրիպէ միւշահտէ իթմիլլէրի իւզրէ, ուզագ մահալլէրէ կիտճէէք օլան մալ-լար քէնալը տրգաթթ վէ էթթիտա իլէ եէրլէշթիրիլիր։

Մաղազամտա Էվրօքատան խասէթէն կէճթրթտրիլմիշ վէ ազամ ալը իչիւն եաբրլմրշ մանճուն սաաթի պուլընրպ, պու մնճուն պարշէսպանարը վէ պարդէ մէրտարլարրընն իչիւնէ բէք զիյատ եաբար։

ՊԼՕՑԻԻՐ ԷՇԵԱ ՎԷ ՄՕՊԻԼԱ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱՔՈՒՍԸՆՏԱ Ն՝ 657

JEAN PSALTY ԺԱՆ ԲՍԱԼԹԻ

1867 ՄԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ԹԻՃԱՐԷԹ ԷՎԻ.

Պէյօղլունտա Գապրիսթան սօգաղընտա ճենը տաիրէի պէլէմտիյէ գարշրսընտա

ՊԼՕՑԻԻՐ ՄԷՐՔԷԶ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ ՄԷՎՃՈՒՏ ՏԸՐ.

ՇԻՒՊԷԼԷՐ.

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Աղա ճամիսի գարշրսընտա 127 նուսէրօտա
վէ Գուլէ Գարուսընտա 659 նուսէրօտա

Հէր նէվ վէ ճինս էվրօքա վէ եէրի մամուլաթը օլարագ չէշիտ էշիտ էշեա վէ մա-պիլա, մէգքիւրաթթ իչիւն էնվահ ճինս ու չէշիտ գուամաշլար վէ զայրիհիւմ, էվրօքանքն էն ալչա ֆապրիգալարընտան սանտալէալար, պանալար, [եարբմ լիրատան 30 լիրայա գա-տար] գարեօլալար պուլընը վէ էն էշվէն ֆիյաթլա սատրլրը։

Մէգքիւր ֆապրիգատա իմնալաթ իչիւն հէր նէվ մաքինա, ալէաթ ու էտէվաթ մէվ-ճուտ օլուպ, հէր ճինս գուրու քէրէսթէ տախի պուլունարընտան, ՏԱՑԱՆԸԳԼԸ, ՍԻՒՍԼԻՒ վէ ԷՀՎԷՆ ՖԻՑԱԹԼԱ Թրպգը էվրօքա մամուլաթը կկպի մօպիլա իմալ օ-լունը։

Քեզալիք մէգքիւր ֆապրիգա՝ թէքմիլ պիր խանէնին մէնքուլաթթ վէ մօպ